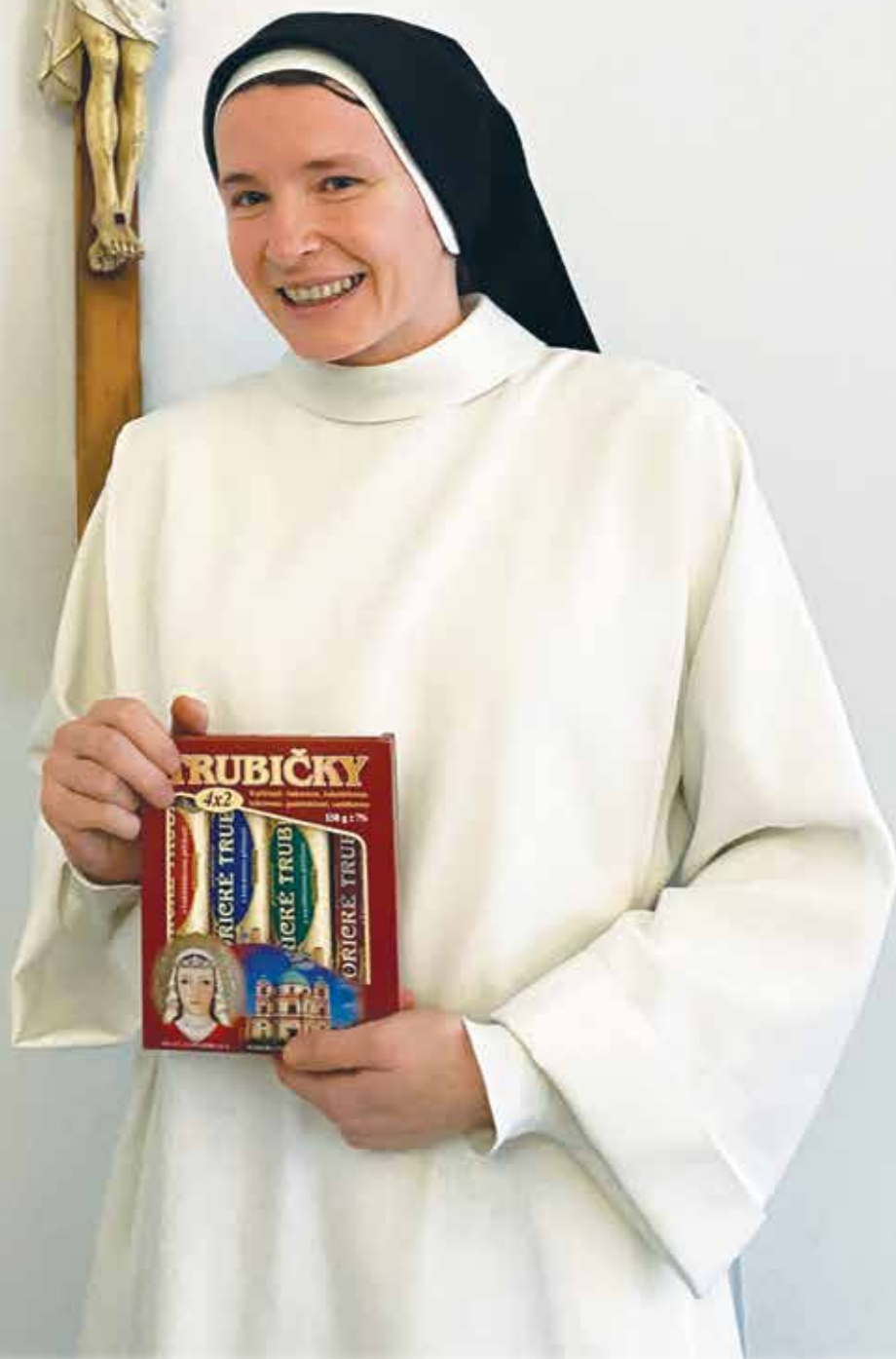

LID ČESKÝ

*Lid český z víry staleté, jenž k tobě, Kriste, vzhlíží,
s důvěrou, s myslí dítěte tvář zvedá k tvému kříží.
A před oltářem tvým vždy věrně kleká s ním
Zdislava, dívka Páně.*

*Přes věky až po dnešní den nám její příklad září.
Moudrost i krásu českých žen má v oslavené tváři.
Svých pozemských pár let rozvíla v rajský květ
Zdislava, dívka Páně.*

*S matkou i celou rodinou čítala v Boží zvěsti.
Mír plnil duši nevinnou, dech domova a štěstí.
Dnem, nocí, v každý čas, vším promlouval ten hlas
k Zdislavě, dívce Páně.*

*Ten Boží hlas jí pověděl o vlastní cestě kříže.
Dům opustila, jak Pán chtěl, dál do hor, k nebi blíže.
Bídu a kamení v chléb lásky promění
Zdislava, dívka Páně.*

*Muž si jen útlou dívku bral, nad ženou nyní žasne:
hlas tichý, jenž v ní zpívá dál, sepjaté ruce krásné,
vše jsou teď nástroje pro službu pokoje
Zdislavě, dívce Páně.*

*Matka svých dětí matkou všech, všech potřebných se stává.
Ne křik a pláč, už pouhý vzdech v ní soucít rozžehává.
Prosícím staví dům od země k nebesům
Zdislava, dívka Páně.*

*Zdislavo, ženo z našich žen, růžičko požehnaná:
když kdokoliv z nás obtížen, když v srdci pálí rána,
skloň se k nám ze slávy, ty hvězdo Moravy,
Zdislavo, dívko Páně!*

*Převzato z Kancionálu, píseň 834
Text: V. Renč, nápěv P. Eben*

OBSAH

Úvodník

Úvodní slovo Mons. Jana Baxanta 3

Duchovní slovo

Promluva k zasvěceným osobám 4

Výročí

154 let od zjevení Panny Marie ve Filipově 6

Připravované akce

Oslavy 800 let narození sv. Zdislavy 8

Přihlášení k Noci kostelů 2020 9

Z historie

Akce K v litoměřické diecézi 10

Události v diecézi

Setkání katechetů v Jablonném 12

Varhany v litoměřické diecézi

Varhany v Klášterci nad Ohří 13

Biblické příběhy

Příběhy apoštolského vyznání víry 14

Napsali jste

Jak putovala Zdislava za Anežkou 15

Kalendářium

Kalendářium na únor 15

Zprávy

Zprávy z diecéze 16

Charita

Tříkrálová sbírka 2020 18

Oblastní charita Most 19

Pozvánky

Knižní nabídka a pozvánky 20

Fotogalerie

Ohlédnutí za událostmi měsíce 23

Na obálce:

Sestra Roberta představuje projekt „Jablonské píšťaly“ na letošním setkání zasvěcených osob

Foto:

Martin Davídek

ZDISLAVA

časopis litoměřické diecéze
25. ročník • 1. číslo • 30 Kč

BISKUPSTVÍ
LITOMĚŘICKÉ

Úvodní slovo

Bratři a sestry, drazí moji diecézani,

je to každoročně hezká pastorační příležitost pro každého biskupa, když se na počátku měsíce února v okruhu svátku Obětování Páně – Hromnic setkává se zasvěcenými osobami, žijícími na území jeho diecéze. Je tomu tak i v diecézi naší, že se mohou potkat alespoň s některými z těch, kteří zde, na severu Čech, prožívají své charisma oddanosti Pánu Bohu. Mohu říci, že to není velké shromáždění, počet přítomných na setkání v Diecézním domě kardinála Trochty bývá kolem 30 osob. Společnost je to však velmi pestrá. V naší diecézi jsou zastoupeny různé řeholní řády i instituty zasvěceného života. Pro přehled je vyjmenuji v pořadí, jak je máme v našem diecézním schematizmu uvedeny. Jsou to dominikáni, františkáni, jezuité, Maltézští rytíři, křižovníci, petrini, premonstráti, redemptoristé, salesiáni, saletini a verbisté. Z ženských řeholních společností jsou to sestry Congregatio Jesu, dominikánky, voršilky, premonstrátky a františkánky. Žijí tu s námi i členky a členové sekulárních institutů, jako např. Misijní benediktinský sekulární institut sv. Bonifáce, Schönstattské hnutí, Dílo blažené Zdislavy a institut Volontarií Dona Boska. V diecézi jsou přítomni i členové III. řádu sv. Norberta, sv. Františka, Panny Marie Karmelské apod. Všichni jsou po naší diecézi rozptýleni tak pestře, jako když se na jaře podíváte na rozkvetlou louku s mnoha pestrobarevnými kvítky. Každý kvítek je sám o sobě krásný, ale spolu s ostatními vytváří nádhernou paletu barev a též užitečnosti, protože nemálo z nich patří i mezi léčivé byliny. Spojuje je jedno, svou krásou vypovídají o svém Stvořiteli, a lidem slouží pro radost a potěšení.

Čím vyniká naše louka, či pole – diecézní rozsáhlý terén s různými charismaty zasvěcení se Bohu? Svou rozmanitostí zpřítomňuje košatě rozvinutý organizmus Kristovy církve. A ta je působivě krásná právě tím, že není uniformní, ale bohatě pestrá. Osoby řeholního a zasvěceného povolání jsou zajedno v oddanosti Pánu Bohu na celý život. Mohli bychom říci, že svůj křesťanský zasvěcený život prožívají zasvěceně, doopravdy. Jejich poznávacím znamením je věrnost. Nemají ji pojištěnu ihned a napořád. Dennodenně o ni usilují, i přes své nedostatky a slabosti, ano i své lidské poklesky. Zcela logicky se v nás ozývá otázka, je-li možné, aby člověk jako křesťan, jenž není spjat s žádnou řeholní nebo zasvěcenou komunitou, žil také zasvěceně, opravdově, věrně křesťansky? Zcela jistě, ano. Naplno zasvěcené osoby nás povzbuzují, že i my ostatní můžeme žít zasvěceně, věrně a opravdově pro Pána Boha a pro dobro lidí. Je tomu tak vždy, když doslova každý náš krok v životě, každé slovo, vyřčené z našich úst, každá myšlenka, objevující se v našem srdci, to všechno, čím se navenek projevujeme i čím vnitřně žijeme, nejprve, byť krátce vědomě předložíme Kristovu úsudku, jestli to ob stojí, abychom se před Ježíšem za to za všechno nemuseli stydět.

Vím, jsem o tom přesvědčen, že v naší diecézi je počet zasvěcených osob v tom nejširším měřítku, mnohem větší, než je v naší diecézní statistice uvedeno. Vždyť kolik je mezi námi i dnes v naší současnosti obětavých lidí, matek a otců! Kolik je těch, kteří nás ve svém stáří a nemocech duchovně s hlubokou vírou na dálku podpírají svými modlitbami a obětmi! Kolik mladých bratrů a sester, stojících na rozhraní své dospělosti, svádí boj pro vítěze Krista ve své duši! I těmito našimi vzácnými bližními, po právu řečeno zasvěcení, se naše diecézní pole může proměňovat v užitečnou zahradu pro všechny lidi, děti Boží, a rozkvést jako ona jarní horská lučina půvabnými kvítky.

Dobrý Bůh Vás všechny ved' a Panna Maria chraň!

Váš + Jan

DUCHOVNÍ SLOVO

litoměřického biskupa Mons. Jana Baxanta
na setkání zasvěcených osob 1. února 2020 v Litoměřicích

1. čtení: 2 Sam 12,1-7a.10-17/ Evangelium: Mk 4,35-41

**Drazí a milí, bratři a sestry,
Boží přátelé,**

předpokládám, že svátek Obětování Páně – Hromnice si připomenete ve svých farnostech a společenstvích zítra v neděli. Pro letošní setkání s vámi, zasvěcenými osobami, jsem zvolil formulář mše sv. z dnešní sobotní památky Panny Marie. Osobně mám velmi rád tuto mariánskou památku všedního sobotního dne, a to možná také proto, že nám, malým dětem, kdysi naše německá chůva Erna tvrdila, že v sobotu, v den Panny Marie,

vždycky alespoň na chvilku vysvitne sluníčko, a když ne, tak ať vysvitne z našeho dětského srdce Boží paprsek. Často nám svým laskavým způsobem opakovala, že Pán Bůh má rád především děti kvůli jejich ještě čistým duším. Kolikrát jsem si na ni vzpomněl! A kolikrát jsem se sám až zastyděl při pomyšlení, že jsem Krista – Slunce sluncí zastínil mračnem. Pro tuto naši společně slavenou liturgii byly předloženy krásné biblické texty, a to především příběh o Davidovi a Nátanovi, o Uriášovi a jeho ženě, bravurně zavinut do vyprávění o dvou mužích, o boháčích jako prvním, majícím velký počet bravu a skotu, a o druhém, ale chudém muži, protože vlastním pomalu jako svou dceru, pouze ovečku jednu: jedla z jeho skývy, pila z jeho misky a spávala v jeho klíně. Tak doslova do detailů, až neuvěřitelně citlivě, živě jsou biblické příběhy Starého zákona předkládány. Jen ten, kdo by měl oči a schválně neviděl, měl uši a je zacpával, by mohl přejít tato biblická dramata bez povšimnutí, aniž by pochopil, že se ochu-

dil o vzácná a moudrá poučení pro život. Zásadní poselství této lekce z 2. Samuelovy knihy je několikeré: předně nám má být jasné, že postavení vyvolence a zasvěcence Davida, víme přece, jak byl vybrán k tomu, aby se stal králem, je mimořádné. Nejinak je tomu i u nás, milí přátelé Boží. V našem osobním Božím vyvolení a zasvěcení se oprávněně i my můžeme těšit z mimořádného postavení, v němž by možná i jiní chtěli být, ale nejsou. Nebyli Bohem vyvoleni a pro Boha zasvěcení. Pozor však, prosím. Mimořádné postavení před Bohem se zasvěcení a vyvolenci může stát nebezpečím v podobě povýšenosti. Zprvu věc celkem zanedbatelná, protože přehlížená. Později však může dojít k vážnému duchovnímu kolapsu, hříšnému pádu. Čím začal Davidův hříšný pád? Nezačal se domnívat, že Boží zákony jsou jen formalitou? Že jeho mimořádnost ho opravňuje k tomu, aby si dovoľoval to, co je jiným nedovolené? Byl si snad jistý sám sebou, že si může dopřát všechno, dokonce i to, co je těžce hříšné a odsouzeníhodné? Nepřemohla ho domýšlivost a pýcha z jeho postavení? Neporušil stav bdělosti, něco tak křehkého, přerušil snad dialog s Hospodinem v modlitbě? Nezatoužil vidět a sledovat jen sebe a své nízké pudy a sklony hříchem narušené lidské bytosti? Jak jinak si máme vysvětlit Davidovu zradu, jeho těžký pád? Avšak, drazí Boží přátelé, čím si máme vysvětlit naše vlastní selhávání vůči dobrému Bohu, který si nás vyhlédl, vyvolil a pro sebe zasvětil? Naše dnešní setkání by mělo každého z nás ujistit o životní nutnosti kla-

sické, tedy ověřené praxi každodenního zpytování svědomí. To totiž má sílu ještě včas podchytit nedobré sklony naší křehké lidské nádoby. Bez toho uvolňujeme ničící lavinu s tragickými důsledky pro naši službu Bohu i lidem, naše zasvěcení a vyvolení, pro celý náš duchovní život.

Dalším poselstvím tohoto starozákonního příběhu je výzva ke každému z nás, abychom si vážili každého, kdo by nám byl ochoten a připraven vyslovit holou, a ne vždy příjemnou pravdu o nás samých. Potřebujeme mít po ruce proroka nebo prorokyni, řekněme svatou Boží bytost stejně tak, jak ji David spatřil v Nátanovi. Velice otevřeně a nekompromisně je Nátanem vysloveno to, co měl David slyšet. Není tedy naším pomocníkem a duchovním průvodcem už vůbec ne ten, kdo by před námi skrýval zrcadlo poznání nás samých. Vím sám dobře, jak nesnadné a nepopulární je vyjevit našim bližním věci, které je nešlechtí. A ještě mnohem těžší je přijmout v klidu a pokoře jakési nátanovské sdělení výhrad a kritiky naší vlastní osoby, byť by to bylo všechno skryto anonymitou autora onoho sdělení.

Třetím poselstvím daného příběhu je spásná skutečnost lidské lítosti

a Božího milosrdenství. David řekl Nátanovi: „Zhřešil jsem proti Hospodinu!“ Nátan Davidovi odpověděl: „I Hospodin ti odpouští hřích, nezemřeš...“ Je velmi zajímavé, že Davidovi nestačilo si v duchu pomyslet, že se provinil proti Hospodinu. Považoval za nutné a správné se vyznat před Božím poslem a prorokem, svým způsobem před jakýmsi už zpovědníkem, že Hospodina zradil, proti Němu zhřešil, a to vážně a těžce. Tak, jak je s hříchem spojena smrt, tak s lítostí hříšníka a Božím odpuštěním je spjat zase život, nový obnovený život. Z Hospodinových úst nemohl David, ani my, hříšníci, nikdy nemůžeme zaslechnout Boží ukolébavku, že se vlastně ani nic moc a nic tak strašného nestalo. Stalo se, a nemůžeme u toho zůstat! Drazí Boží přátelé, kladu vám na srdce: mějte svého zpovědníka, modlete se za něho, vyprošujte mu dary Ducha svatého a využívejte jeho služeb mnohem častěji než jen jednou za rok, jak je jako minimum církví předepsáno každému katolíkovu. I kdyby vám bylo třeba vážit za svým zpovědníkem cestu i několikakilometrovou, neváhejte ji podniknout. Bude to vždy cesta sice z mnoha ohledů náročná, ale kající a hlavně požehnaná.

Na závěr nám dnešní úryvek evangelia může posloužit k sestavení seznamu alespoň sedmi otázek:

- 1/ „Přeplavme se na druhý břeh!“, vyzve Kristus apoštoly a brzy potom usne: co je pro nás tím druhým břehem? Kam chceme dorazit, jakého cíle chceme dosáhnout?
- 2/ Při večerní plavbě se strhla velká větrná bouře: co má větší sílu a moc? Přírodní živel (bouře) nebo Ježíš, ač spící, ale přítomný na lodi?
- 3/ „Mistře, je ti to jedno, že hyneme?“: zahynout utopením by byla tragédie, ale co věčné zahynutí a ztracení?
- 4/ Ježíš umí pohrozit větru, jakémukoliv živlu, dokáže pohrozit a vyhnat demony, ale ustrašeným apoštolům nehrozí, avšak velmi vážně se jich ptá: „Proč se bojíte? Pořád ještě nemáte víru?“
- 5/ Čeho nebo koho se bojíme my?
- 6/ Věříme Ježíši? Jak nosná je naše víra v Něho?
- 7/ A projevuje se naše víra navenek skutky?

+ Jan Baxant

Foto: Dominik Faustus

154 let od zjevení Panny Marie

Rád bych vás však, drazí přátelé, upozornil na to, že Filipovská bazilika se svými dvěma věžemi, jakoby na pozdrav kynoucími poutníkům, přicházejícím ze všech stran: z Čech, Moravy, Slovenska, Německa i Polska, se neotevřela pouze v tento lednový den. Svým způsobem se zde znovu a znovu ozývá Mariino: „Od této chvíle už budeš zdráva, Magdaleno Kade“. A můžeme připojit: „Filipove, ty nebudeš mrtvým, k smrti odsouzeným, ztraceným a zapomenutým místem! Budeš oživovat a uzdravovat každého, kdo s důvěrou k Matce Boží sem připutuje.“

(Z promluvy Mons. Jana Baxanta ve Filipově 13. 1. 2020)

V pondělí 13. ledna 2020 ve 4 hodiny ráno se v bazilice Panny Marie Pomocnice křesťanů ve Filipově uskutečnila slavnostní poutní mše. V tuto časnou hodinu začíná každý rok, neboť je to chvíle, kdy se před 154 lety vážně nemocné Magdaleny Kade zjevila u lůžka Panna Maria (13. ledna 1866).

Tu noc byla u mladé ženy přítomna také její přítelkyně ze sousedství Veronika Kindermannová, která po večerní modlitbě usnula ve stejné místnosti. Z výpovědi samotné Magdaleny Kade do protokolu tehdejší biskupské komise je znám podrobně celý průběh zázračné noci: „Najednou bylo v místnosti světlo, jasněji než za dne. Závěs u postele byl rozhrnut. Polekala jsem se. Štouchla jsem loktem do Veroniky a řekla jsem jí: »Veroniko, vstávej, nevidíš, jak je tu jasno?« Veronika řekla: »Ale já nic nevidím.« Před mou postelí stála postava zářící bílým světlem, se žlutou korunou na hlavě. Okamžitě jsem si pomyslela, že je to Matka Boží. Sepjala jsem ruce a začala jsem se modlit Magnificat: »Velebí má duše Pána, můj duch jásá v Bohu, mém Spasiteli.« Po těchto slovech jsem slyšela hlas, neobvyklý hlas to byl, jiný, než jakým mluví lidé: »Mein Kind von jetzt an heilt's.« (Mé dítě, od nynějška se uzdravíš.) A v tom okamžiku postava zmizela a já už necítla žádnou bolest.“

Magdalena Kade ještě té noci vstala z lůžka a cítila se úplně zdráva. Ráno se vypravila koupit chléb a její okolí zůstalo v údivu, jak je možné, že ta „na smrt“ nemocná žena, stojí před nimi a nejeví známky žádné nemoci. Na dotazy odpovídala: „Viděla jsem této noci Pannu Marii a ta mi řekla, že se uzdravím. A já jsem zdráva. Nic víc, nic míň se nestalo.“

Zpráva o zázraku se šířila velmi rychle a každý chtěl spatřit místo, kde se Panna Maria Magdaleny Kade zjevila. Kadeovi vyklidili domek, aby poutníci mohli přicházet až do místnosti, a na provizorním oltáři stále hořely svíce.

Zázračné uzdravení však nebylo v tomto místě jediné. O rok později, 8. ledna 1867 se ve stejném domku uzdravila Magdalena Langhansová z Jiřikova (Georgswalde), která 11 let nemohla chodit a jen ležela odkázána na pomoc druhých. Příbuzní ji do domku Kadeových museli přinést. Také tato dříve chromá žena se postavila na své nohy a zůstala zcela zdravá.

Na místě původního domu byla postavena nejprve kaple (r. 1870–1873), později zde byl vystavěn nynější kostel Panny Marie Pomocnice křesťanů (r. 1873–1886), který po oficiálním prohlášení papeže Pia XI. o uznání pravosti zjevení povýšil v roce 1926 na „Baziliku minor“.

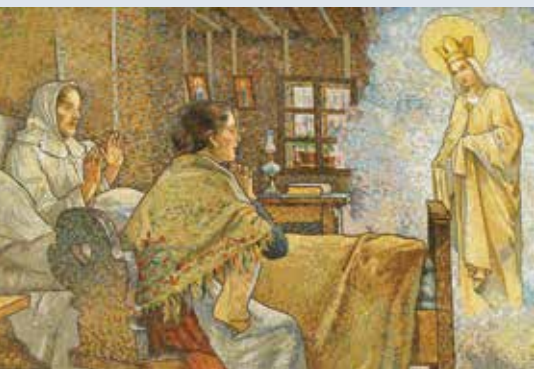
Původní místo zázračného uzdravení stále připomíná ve filipovském kostele socha Panny Marie z bílého kararského mramoru, která byla zhotovena podle Magdaleny Kade.

Bazilika ve Filipově je významným mariánským poutním místem litoměřické diecéze. Během celého roku sem míří velké množství poutníků nejen z České republiky, Slovenska i Polska, ale zejména ze sousedního Německa.

Pravidelně se zde pořádají také česko-německé mše.

Letos se ve filipovské bazilice konaly 13. ledna čtyři bohoslužby. Hlavní slavnostní mše svatá ve 4 hodiny, druhá mše v německém jazyce v 9 hodin, kterou celebroid biskup Mons. Joachim Reinelt. Po ní následovala ještě česká bohoslužba od 10.30 hodin a slavnostní den zakončila česko-německá mše sv. v 17 hodin. Časné ranní bohoslužby se zúčastnily čtyři desítky koncelebrujících kněží z Čech, Německa, Polska a Slovenska a stovky poutníků.

Panna Maria u lůžka Magdaleny Kade, mozaika na zdi filipovské baziliky

ve Filipově (Philippsdorf)

Filipovská bazilika Panny Marie Pomocnice křesťanů

Hlavním celebrantem letošní výroční poutní mše svaté byl litoměřický biskup Mons. Jan Baxant. Této slavnostní mše se zúčastnil také zhořelecký biskup Mons. Wolfgang Ipolt.

Litoměřický biskup ve své promluvě zmínil, že od zjevení Panny Marie ve Filipově uplynulo letos 154 let a povzbudil přítomné k důvěře v přímluvu Panny Marie a k životu z víry. V závěru své homilie připomněl: „Draží přátelé, vybízím vás, abychom se zde modlili nejen za všechny nemocné, ale i za ty, kdo se je snaží léčit a uzdravovat. Kéž jejich nelehká, ale tak záslužná služba se stále více stává jejich životním posláním! Filipovská návštěva Panny Marie, jak pevně doufáme, posvětila toto místo pro nás, poutníky, aby se nám stalo zdrojem pokoje, duchovního občerstvení a požehnání.

Autor: Redakce
Foto: Dominik Faustus

Citované zdroje:

cs.wikipedia.org/wiki/Bazilika_Panny_Marie_Pomocnice_křesťanů
jirikov.info/zazrak/hlavni.htm

Německý biskup Mons. Wolfgang Ipolt promluvil k poutníkům

Do Filipova přijely také řádové sestry z různých míst diecéze

Na recepci Biskupství litoměřického je možné zakoupit sborník z konference k 150. výročí vzniku poutního místa Filipov. Obsahuje nejen tištěné verze příspěvků z odborného setkání, které se uskutečnilo v roce 2016, v komplexní česko-německé jazykové podobě, ale také edici původních akt biskupské komise, která zkoumala uzdravení Marie Magdaleny Kade. (150 let Filipova/150 Jahre Philippsdorf, rok vydání 2018, 490 Kč)

800 let svaté ZDISLAVY

Vlastností světců je, že postupem času neupadají v zapomnutí, ale naopak, povědomí o nich i jejich vliv roste. Tak je tomu i u sv. Zdislavy z Lemberka. Narodila se před 800 lety v Křižanově. Na severu Čech prožila jen asi 15 let, zemřela velmi mladá, a přesto se na ni nezapomnělo. Věhlas sv. Zdislavy roste, a to nejen u nás v naší vlasti, ale též v zahraničí a dokonce i na jiných kontinentech.

Je to tím, že tzv. druhý život svatých (ten po smrti) je bohatší, než život první – pozemský. Paní Zdislava z Lemberka žila heroickou obětavou láskou – ke své rodině, vůči chudým, nemocným a jinak potřebným. Když v Kristových letech, možná vyčerpáním, zemřela, byla to pro všechny velká rána. Lidé začali chodit k jejímu hrobu a prosili ji o přimluvu u Boha. Mnoho proseb bylo vyslyšeno. Počet zázraků u Zdislavina hrobu násobně převýšil ty, které zmiňuje Dalimilova kronika. Poutníci putují k hrobu sv. Zdislavy dodnes a odcházejí velmi posílení a často i vyslyšení. To přispívá ke Zdislavině cti a oslavě. Hlavně však je oslaven Bůh, který zůstává první příčinou všech znamení i uzdravení.

Vstoupili jsme do roku s kulatým letopočtem a začali slavit dvojkulaté narozeniny naší milé Zdislavy. Zde v Jablonném bude na sv. Zdislavu zaměřena postní rekolekce pro rodiny s dětmi 27.–29. 3.

Hlavní měsíc oslav je květen.

1. května zahájíme poutní sezónu. Ten den bude po mši svaté (biskup Josef Nuzík) vernisáž výstavy V srdci paní Zdislavy a odpoledne historický průvod na Lemberk. Přijedou farníci z Křižanova i hosté z Žitavy a Ojvína. **21. května oslavíme 25. výročí Zdislavina svatořečení bohoslužbou v 18.00 hod.** a v sobotu **23. května přivítáme vikariátní pout' ke sv. Zdislavě** spojenou s jáhenským svěcením budoucího trvalého jáhna Petra Jurkuláka.

Hlavní pout' je letos přímo na svátek sv. Zdislavy – 30. 5.

Přijedou k nám vzácní hosté. Krom diecézního biskupa a primase českého to bude i nový magistr řádu fr. Gerard Timoner OP z Filipín.

Bohatý program toho dne je připravován i se zástupci města Jablonného v Podještědí a Libereckého kraje. Bude probíhat na již opraveném náměstí Míru. V předvečer poutní a městské slavnosti zazní v bazilice krásný koncert.

V polovině června (12.–14. 6.) se budeme těšit na další pout' mládeže za Zdislavou a příspěvkem ke slavnému Jubileu bude i letní misie v nedaleké Stráži pod Ralskem (5.–12. 7.), regionu sv. Zdislavy.

Právě tento rok je zvláště vhodné navštívit Zdislavin rodný Křižanov. Z Jablonného tam chystáme farní pout' v září na sv. Václava.

V jubilejním roce má zároveň začít celková obnova baziliky sv. Zdislavy. I to můžeme vnímat jako dar Zdislavy (dotace) a Zdislavě (k její cti). Chystáme se opravovat lucernu nad kupolí, fasádu průčelí, elektroinstalaci, osvětlení a omítky uvnitř. Obnova se dotkne i podzemí baziliky, kde se chystá nová expozice o sv. Zdislavě. Rekonstrukce varhan je již v plném proudu. V klášteře nabízíme **Jablonské píšťaly (Hořické trubičky)**, jejichž zakoupením je možné stavbu varhan podpořit.

Poutníkům jsou též k dispozici jubilejní oplatky s novým Zdislaviným portrétem a řada dalších dáreků se sv. Zdislavou.

Oslava Zdislavského jubilea je krásná příležitost poděkovat sv. Zdislavě za pomoc, kterou prokazuje již téměř osm století. Příklad jejího heroického života je inspirující. Následujeme ji v její sloužící obětavé lásce.

Svatá Zdislava je oslavena v nebi, ale zároveň nás doprovází tady na zemi. Její krása, dobrota a láska trvají.

fr. Pavel Maria OP

Foto: archiv kláštera

KONTAKT:

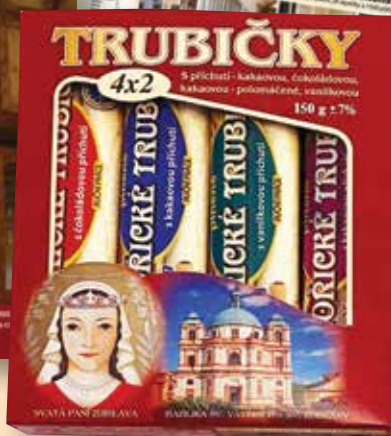
KLÁŠTER DOMINIKÁNŮ

Jablonné v Podještědí

Klášteří 33, 471 25

Tel.: 602 858 800, E-mail: pavel@op.cz

■ www.zdislava.cz

JABLONSKÉ PÍŠTALY

Pro účel sbírky na postavení nových varhan (staré dosloužily v létě 2019), byly vyrobeny tzv. „Jablonské píšťaly“, které jsou k zakoupení za 100 Kč (50 Kč – náklady na výrobu a tisk; 50 Kč – na nové varhany, tj. projekt Obnovme jablonské varhany). Jablonské píšťaly si lze zakoupit osobně v ambitu dominikánského kláštera nebo Vám je můžeme poslat Českou poštou (s příplatkem za poštovné).

Platbu je pak možné provést složenkou nebo převodem na uvedený bankovní účet: **903503389/0800** s variabilním symbolem **444**

XII. ročník NOCI KOSTELŮ pátek 5. června 2020

Není to tak dávno, kdy jsme v našem diecézním časopise Zdislava otiskli článek s velkou fotogalerií právě proběhlé Noci kostelů. Mohli jsme na fotkách spatřit mnoho krásných okamžiků i pestrou nabídku programů, které si jednotlivé farnosti pro své návštěvníky připravily. V minulém roce se v litoměřické diecézi do akce zapojilo 211 sakrálních objektů s návštěvností okolo 32 tisíc lidí.

Projekt NOC KOSTELŮ každý rok nabízí široké veřejnosti v České republice možnost navštívit kostely, kaple a modlitebny, a poznat nejen jejich kulturní hodnotu, ale také se seznámit s křesťanstvím prostřednictvím hudby, výtvarného umění, divadelního představení, rozhovoru či setkání.

PŘIHLAŠOVÁNÍ do letošního ročníku Noci kostelů bylo zahájeno v sobotu 1. února 2020 přes web: nockostelu.cz

K přihlášení kostela do NOCI KOSTELŮ je třeba: respektovat CÍLE a TEZE, vytvořit a realizovat VLASTNÍ PROGRAM. Duchovní správce vyplní a odešle elektronickou přihlášku do Noci kostelů. (Bližší informace pro pořadatele jsou dostupné na webu po přihlášení kostela.)

DOPORUČUJEME přihlásit kostel nejlépe do 20. března 2020, aby bylo možné váš program zařadit také do tištěné brožury.

Také v tomto roce budou pro pořadatele připraveny propagační materiály k objednání (plakáty, letáky, brožura a jiné).

Letos, v roce 800. výročí narození diecézní patronky svaté Zdislavy, bychom rádi zaměřili pozornost především k rodinám s dětmi. Připravujeme materiály i soutěž, která ušlechtilou osobnost paní Zdislavy pomůže přiblížit také všem návštěvníkům Noci kostelů.

Milena Davidková
koordinátorka Noci kostelů
za litoměřickou diecézi

KONTAKT: nockostelu@dlm.cz

Akce K v litoměřické diecézi

Před 70 lety proběhla v celém Československu tzv. Akce K. Jednalo se o naprosto bezprecedentní, nelegální a násilný státní zásah vůči římskokatolické církvi, který znamenal faktický zánik mužského řeholního života v našich zemích na další čtyři desetiletí s jehož důsledky se potýkáme do současnosti.

Řeholní život má v naší diecézi tradici sahající až do počátku 12. století, kdy byl jako pravděpodobně nejstarší řeholní dům v severních Čechách založen benediktinský klášter v Postoloprtech. Brzy následovaly další konventy a jejich počet se postupem času, i přes zánik některých z nich, vyšplhal až ke stove. Ženských řeholních domů snad mohlo být v naší diecézi celkově (tedy nikoliv najednou) snad až 168. Zásadní měrou k tomu přispěl zejména masivní rozvoj ženských kongregací ve druhé polovině 19. století, kdy takřka v každém městě existoval řeholní dům boromejek, školských nebo milosrdných sester, jejichž role v sociální, charitativní a školské oblasti byla nezastupitelná.

Husitství i josefínské reformy znamenaly vždy jen dočasný útlum řeholního života. Daleko větším zásahem byly pro naši diecézi důsledky 2. světové války. V letech 1945 a 1946 musely z našeho území odejít – často za tragických okolností – všechny německé řeholní komunity, což bylo nejcitelnější asi právě v rámci zmíněných ženských řeholí. Přesto se podařilo i během krátké poválečné doby řeholní život litoměřické diecéze do určité míry úspěšně obnovit. Jezuité působili v Bohosudově a v Děčíně, salesiáni v Oseku (který získali od cisterciáků, neboť drtivá většina členů konventu byla odsunuta) a v Trmicích, františkáni v Hejnicích, Turnově a Kadani, minorité v Mostě, kapucíni v Rumburku, Zákupech, Žatci, Liberci, Litoměřicích, Mělníku a Mostě, dominikáni v Ústí nad Labem a Jablonném (klášter znovu obsadili v roce 1945, původní konvent zde byl zrušen za Josefa II.), augustiniani v Dolním Ročově, České Lípě a Bělé pod Bezdězem, obláti ve Varnsdorfu, redemptoristé ve Filipově, těšitelé v České Kamenici, piaristé v Mladé Boleslavi a křížovníci s červenou hvězdou v Mostě.

Z ženských řeholních domů jsme bezpečně zpraveni o alžbětinkách v Kadani, boromejkách v Litoměřicích, Rožďalovicích, Teplicích, Zákupech, Jiřikově, Filipově a Varnsdorfu, cyrilometodějských v Litoměřicích a křížových sestrách v Teplicích a Chomutově, dominikánkách v Litoměřicích (tam se přestěhovaly na počátku roku 1950 z Ústí), karmelitkách Božského Srdce v Krupce, sestrách Nejsvětější svátosti v Ústí nad Labem, františkánkách v Ústí nad Labem a Děčíně, vincentkách ve Frydlantu, notredamkách v Liberci a klariskách-kapucínkách v Litoměřicích, kde v té době svou činnost rovněž začínaly rozvíjet zdslávky.

Komunistický režim viděl v římskokatolické církvi jednoho ze svých největších

nepřátel, zvláště s ohledem na její organizovanost a hierarchickou strukturu. Přijetí tzv. církevních zákonů v roce 1949 znamenalo plné podřízení běžných diecézních struktur státní moci – duchovní se dostali do úplné hmotné závislosti na státu, který jim poskytoval platy, což bylo deklarováno jako určitá forma „kompenzace“ za majetky, které se v té době církvi zestátnovaly. Zároveň byl pro působení v duchovní správě nutný tzv. státní souhlas, jehož odnětí bylo nejlepším způsobem, jak se daného kněze zbavit a představovalo tak nejsilnější nástroj, který měl stát v (proti)církevní politice k dispozici.

Tato jinak účinná opatření však řeholníky postihla jen částečně. Státnímu aparátu vadila především vnitřní disciplína a organizovanost řeholí i nepřístupnost klášterních areálů, kde se předpokládal – dobovou terminologií – vznik protistátních center napojených na Vatikán, úkryty imperialistických agentů a ilegální sklady zbraní. Nelze sice popřít, že řeholníci nebyli novému režimu nakloněni, vyhledávali aktivně spojení se svými představenými, často i v cizině, a snažili se tyto své postoje šířit mezi věřící – to vše je ale možné docela dobře označit za jejich přirozený postoj. Totalitnímu režimu však byl trnem v oku.

První velkou protiřeholní akcí byl soudní proces s novoříšským premonstrátským opatem Augustinem Machalkou a jeho „spolupracovníky“ z dalších řádů (tzv. Machalka a spol.), který vyvrcholil 5. dubna 1950 odsouzením všech obžalovaných k mnohaletým trestům odnětí svobody. Proces měl být záminkou pro kompletní likvidaci řeholního života, neboť doznání vynucená na obžalovaných odhalovala kláštery skutečně jako místo organizovaného odporu lidově-demokratického režimu. To bylo součástí již od konce roku 1949 podrobně sestavovaného scénáře, jehož četná přepracování, detailní struktura, zapojení velké části státně bezpečnostního aparátu i jeho utajení jen dokládají, o jak důležitý krok ve státní proticírkevní politice se jednalo a jaké obavy měli státní představitelé z řeholního prostředí.

Akce K (kláštery) byla ve své finální verzi naplánovaná do dvou etap. V noci ze 13. na 14. dubna 1950 měly být obsazeny kláštery sedmi nejpočetnějších mužských řeholí, o dva týdny později pak měly být zabráný i všechny zbývající mužské řeholní domy v republice. Oficiálním důvodem akce byla obava o životy řeholníků před hněvem pracujícího lidu, který byl pobouřen doznáními řeholních představených v procesu Machalka a spol.

Jan Rob, SDB

Narodil se 17. prosince 1914 v Příbrami, po skončení vysokoškolského studia elektrotechniky nastoupil v roce 1940 do salesiánského noviciátu v Ostravě, kněžské svěcení obdržel 20. června 1948 z rukou Štěpána Trochty. Posléze působil v salesiánské komunitě v Brně-Žabovřesčích, kde

ho zastihla Akce K, „v noci ze 13. na 14. dubna, byl to týden po velikonočních svátcích (...) v noci obsadili ten náš ústav (...) a naházeli nás do antonů, jak se říkalo. (...) Zavezli nás tím zeleným antonem do Oseka, a tam jsme potom my mladší byli asi tak do podzimu, pak jsme byli odveleni do pracovních technických praporů, takže já jsem se dostal na Libavou, potom do Plzně a pak jsem střídal ty posádky, asi 10 posádek jsme vystřídali a byli jsme tam tři a půl roku jako s krompáčem a lopatou“. Poté pracoval v civilních zaměstnáních, ovšem ilegálně sdružoval bývalé salesiány, za což byl v roce 1957 odsouzen na tři roky odnětí svobody. Po propuštění se živil jako dělník a teprve v roce 1968 získal státní souhlas a odešel za biskupem Trochtou do litoměřické diecéze. Působil nejprve v Teplicích a posléze v letech 1973 až 1990 jako administrátor v České Kamenici. Následně se vrátil do teplické salesiánské komunity, kde žil až do své smrti 3. ledna 2018.

Miloslav Frank, SDB

Narodil se 27. června 1924 v Bánovcích nad Bebravou. Později se jeho rodina přestěhovala za prací na Ostravsko, kde se potkal se salesiány. V roce 1945 nastoupil do jejich řádového učiliště ve Fryštáku. V obdobném ústavu v Přestavlkách u Přerova, kde absolvoval tzv. studenát,

ho zastihla Akce K: „Najednou kolem půlnoci vtrhl do naší ložnice nějaký člověk, rozsvítil a přikázal nám vstávat. Nechápal jsem, co se děje. Pak přišel v doprovodu esenbáka pan ředitel a vysvětlil nám, že ústav je obsazen milicí a SNB. Požádal nás, abychom v klidu vstali a že se brzy dovíme, co bude dál. Já jako nejstarší z pokoje jsem se šel podívat, jak to vypadá na chodbě. Sotva jsem došel na práh pokoje, zamířil na mě esenbák samopalem a křikl: ‚Kampak?‘ Odpověděl jsem: ‚Na záchod. Povolil mi to s tím, že mě na záchod pro jistotu doprovodí. Při zpáteční cestě jsme se dali do řeči. Ptal se mě: ‚Co to tedy vlastně je?‘ Povídám: ‚Salesiánský ústav.‘ Zkoumal dál: ‚A co vy jste vlastně zač?‘ Odpověděl jsem: ‚Jsmo studenti bohosloví, podívejte se, tady máme kapli.‘ Když jsme došli ke kapli, pokřivoval se a svěřil mi: ‚Ti lumpové nám řekli, že jedeme bránit republiku proti banditům, spojencům banderovců. Tak proto nás sem přivezli z více jak stokilometrové vzdálenosti z různých koutů, aby nás místní lidé nepoznali. Taková ostuda!‘ Hodil si samopal přes rameno a odvedl mě do pokoje. Pak se k nám choval velmi slušně.“ Miloslavu Frankovi bylo umožněno ještě v roce 1950 složit maturitu, dále pak pracoval v civilních zaměstnáních. Styky se salesiány však nepřerušil, a tak byl v roce 1957 zatčen a odsouzen na dva roky vězení. Poté opět pracoval jako elektrikář a tajně začal studovat teologii. Dne 25. března 1968 byl Štěpánem Trochtem tajně vysvěcen na kněze. V souvislosti s Trochtovým návratem do diecéze na podzim 1968 nastupuje P. Frank jako kaplan do Bíliny, posléze jako administrátor do Verneřic. Státními rozhodnutími je většina kostelů v jeho obvodu vyhozena do povětří. S pomocí brigádníků opravil alespoň farní kostel ve Verneřicích. V roce 1984 odchází do penze a je činný v tajné salesiánské komunitě. V pražské komunitě zůstává i po roce 1990, mj. pracuje i v salesiánském archivu. Zemřel 30. října 2012 v Praze.

Narodil se 2. ledna 1917 ve slováckých Boršicích, v roce 1936 vstoupil do jezuitského noviciátu. Za 2. světové války byl kvůli odbojové činnosti zatčen a vězněn na Pankráci a v Terezíně. Teologická studia dokončil v Anglii na Heythrop College, kde byl 12. září 1946 vysvěcen

na kněze. Po návratu do vlasti byl vyslán do Bohosudova, kde pomáhal obnovovat biskupské gymnázium. Akce K ho zastihla na Sv. Hostýně: „V noci ze 13. na 14. dubna 1950 obklíčili náš klášter SNB a StB. Vtrhli dovnitř, vzbudili nás, přinutili sbalit si nejnnutnější věci a řekli, že nás odvezou, abychom mohli dál žít svým řeholním životem. Našeho představeného P. Škarka nechali na místě a nás transportovali autobusem do Bohosudova. Naše studenty odvezli odtud do Děčína a studenty filozofie zase odtud do Bohosudova. Postupně jsme se tu sešli ze všech našich klášterů z celé republiky.“ Poté absolvoval vojnu u Pomocných technických praporů a během ní byl za protistátní náboženskou činnost odsouzen k 11 letům vězení. Po amnestii v roce 1960 pracoval v civilních zaměstnáních na Slovácku. V roce 1968 se mohl jako kněz vrátit do Bohosudova, kde působil až do roku 2001. Zatímco za totality se soustředil především na opravy kostelů, jichž opravil celkem 10, po roce 1990 se zásadním způsobem podílel na obnově biskupského gymnázia. Závěr života strávil na Velehradě, kde zemřel 26. června 2014.

Jan Chmelař

Narodil se 31. ledna 1931 v Kletečné na Českomoravské vrchovině, na podzim 1949 vstoupil do premonstrátského řádu, k absolvování noviciátu byl poslán do kláštera v Nové Říši, kde ho zastihla Akce K. „Ve čtvrtek v týdně po Velikonocích jsme šli normálně spát. Lehl jsem si a najednou

mě probudilo ostré světlo. Proberu se a nadě mnou stojí nějaký chlap s ručním reflektorem a se samopalem v ruce, který mi říká velmi zvýšeným hlasem, abych rychle vstal, oblékl se a šel dolů do jídelny. Co jsem měl jiného dělat než poslechnout. Když jsme se všichni shromáždili v jídelně, začali dělat presenci. Potom nám sdělili, že vláda rozhodla nás prozatím přemístit jinam, že se máme obléknout, vzít si nejnnutnější věci, že vše ostatní za námi pošlou. Pak nás naložili do připraveného autobusu. Pan převor Štěpán, který zažil likvidaci kláštera nacisty a deportaci do Osvětimi, při odchodu z kláštera poklekl a v slzách políbil práh kláštera, z čehož si nás doprovod dělal legraci. V autobuse s námi jeli uniformovaní příslušníci SNB se psy a pár civilů. Nesměli jsme mluvit a jeli jsme — do neznáma. Za svítání jsme dojeli do nějakého kláštera. Brzy jsme se dozvěděli, že je to Broumov. (...) V červenci nebo srpnu odvezli nás, mladší, do bývalého kláštera v Hájků u Prahy. Tam se nás snažili převychovat v socialistickém duchu. Byli jsme tam ale pouze krátce. Část starších potom narukovala k PTP a my jsme šli na stavbu přehrady na Klíčavu.“ Posléze pracoval jako dělník, ve druhé polovině 50. let byl rovněž uvězněn kvůli svým trvajícím stykům s některými premonstráty. Od roku 1960 pracoval v České Lípě, kde se i o šest let později oženil. V roce 1990 začal dálkově studovat teologii, o čtyři roky později byl biskupem Josefem Koučkem vysvěcen na jáhna a po ovdovění mu tentýž biskup v roce 1999 udělil kněžské svěcení. P. Chmelař působil jako farní vikář v České Lípě až do své smrti 5. ledna 2011. (Foto: famostceskalipa.cz)

Klášter v Bohosudově na dobové fotografii (Foto: archiv biskupství litoměřického)

V noci na 14. dubna, která byla později nazvána „barbarskou nocí“ či „bartolomějskou nocí českých klášterů“ byla tedy akce K zahájena i v litoměřické diecézi obsazením klášterů salesiánů, jezuitů, redemptoristů, františkánů a těšitelů. Konkrétně v Kadani nejprve obsadilo sedm příslušníků Sboru národní bezpečnosti všechny vchody a východy tamního františkánského kláštera (v některých větších klášterech proběhly tyto zajišťovací akce i za asistence Lidových milic). Samotný zásah probíhal pod vedením příslušníka StB, jenž společně se zmocněncem Státního úřadu pro věci církevní, tedy nejvyššího úřadu v náboženských záležitostech, vnikl do kláštera a vyzval představeného kláštera Karla Kolka, aby svolal všechny řeholníky. Těm následně zmocněnec oznámil, že jejich budovu zabírá stát, ale že oni samotní se budou moci dále svobodně věnovat duchovní činnosti v jiném k tomu vyhrazeném klášteře. V případě kadaňských františkánů se jednalo o Hejnice. Při té příležitosti zkontrolovali příslušníci StB, zda počet shromážděných řeholníků odpovídá dříve připravenému seznamu. Františkáni si poté za přísného dozoru příslušníků SNB a StB zabalili své svršky a nejnnutnější věci do zavazadel označených jmenovkou. Následovala osobní prohlídka všech řeholníků, konkrétně Václava Bičíka, Bohumila Končara, Bohuslava Hanuše, Karla Písaře a Václava Hamáčka, kteří následně nastoupili do přistaveného autobusu, který je ještě během noci odvezl do Hejnic. Představený kláštera Karel Kolek v Kadani zatím zůstal a byl přítomen důkladné prohlídce celého objektu kláštera. Cílem bylo především nalezení protistátních letáků, tiskovin, cyklostylů či zbraní – v Kadani se však nic nenašlo! P. Kolek byl následně převezen na krajské velitelství StB v Karlových Varech, odkud byli představitelé územně příslušných klášterů hromadně transportováni do internačního kláštera v Želivi.

V jezuitském noviciátu v Děčíně studoval v té době rovněž budoucí profesor teologie Ludvík Armbruster, který na akci K vzpomíná takto: „ve 12 hodin v noci bušili na dveře od jednoho pokoje k druhému – vstávat, vstávat, spakovat a shromážďete se v jídelně, vezměte si ty nejdůležitější věci s sebou (...) a pak nás naládováli do takových policejních autobusů a zavezli nás do toho Bohosudova“, kde byl zřízen centralizační klášter pro jezuitu. Samozřejmě i v Děčíně proběhla kompletní prohlídka areálu – „mysleli, že najdou nějaký kompromitující materiál, oni si představovali – taky měli bujnou fantazii – že nějak pod oltářem budou schovaný kulometry a já nevím co. Nakonec byli z toho na rozpacích, (...) oni nenašli nic, z čeho by nás mohli obvinít“.

Druhá fáze akce K se rozběhla o dva týdny později, měla prakticky stejný průběh, ovšem vzhledem k menšímu počtu řeholníků (např. v žateckém klášteře žil pouze jeden kapucín) a očekávanosti takové akce, proběhla v podstatě klidně a organizovaně. V litoměřické diecézi se týkala všech ostatních výše uvedených řeholních mužských konventů. V celorepublikovém rámci byli jakékoliv centralizace ušetření milosrdní bratři, kteří vykonávali nezastupitelnou činnost v nemocnicích. Celková bilance Akce K v Československu činila 2376 řeholníků z 28 řeholí přesunutých z 219 domů do několika centralizačních a internačních klášterů.

Obsazené kláštery byly v Čechách a na Moravě rozděleny na tři kategorie. Premonstrátský klášter v Želivi byl určen jako tzv. internační a byli do něj svázeni především představení jednotlivých řeholních domů a předem vytipovaní „nebezpeční“ jedinci. Kláštery v Bohosudově, Broumově, Hejnicích, Králíkách a Oseku byly označeny jako centralizační a sloužily obvykle ke shromáždění příslušníků jedné či více řeholí. Kláštery v Hájků u Prahy a České Kamenici

Akce K v litoměřické diecézi

byly transformovány na „přeškolovací stře-diska“, tedy ústavy, kde měli být spolehli-vější řeholníci formou intenzivních kurzů „převychování“, aby mohli nastoupit do běžné farní duchovní správy. Všechny ostat-ní kláštery byly zabráný státem, vlastnický se staly majetkem Náboženské matice a by-ly využívány ke všemožným účelům. Jistě nebylo náhodou, že všechny centralizační kláštery byly v pohraničí, kde se vzhledem k řidší hustotě obyvatelstva, nadto větši-nou nově přistěhovaného, očekávala daleko snazší izolace klášterů od zbytku světa.

Státní úřady se ihned snažily podchytit veškerý majetek obsazených klášterů. Byly sestavovány podrobné inventáře či-tající mnoho desítek stran, které evidovaly každou židli, klekátko i krucifix. Historicky významné předměty byly obvykle hod-noceny zaměstnanci centrálních institucí (Národní galerie, Národní a Umělecko-průmyslové muzeum), kam byly ty nej-cennější postupně převáženy. Písemnosti klášterů přebíraly státní archivy, staré kni-hovní sbírky státní knihovny. Okolnosti transportů tohoto cenného kulturního dě-dictví nebyly vesměs příliš důstojné (přes nepochybnou erudici posuzujících osob) a docházelo během nich i k dílčím ztrátám.

Podmínky v centralizačních kláštorech – přes oficiální státní ujišťování o svobod-ném duchovním životě, který je zde řeholníky zajištěn – měly velmi blízko k vězeňskému režimu. Strážení řeholníci byli zcela izolováni od ostatního světa, byly vypracovávány jejich kádrové a kázeňské posudky a podle nich byli rozdělováni do ubytování. Všichni bez rozdílu však byli od počátku určeni k manuální práci, která měla být také součástí jejich „převychovy“. Řeholníci nastupovali vesměs do nejbliž-ších podniků, např. v Oseku centralizovaní salesiáni, piaristé, školští bratři, augusti-niáni a salvatoriáni pracovali ve sklárně v Duchcově, na pile v Jeníkově či v keramič-ce v Libkovicích. Státní vedení centraliza-čních klášterů se snažilo podlomit morálku řeholníků různými způsoby. Jak již bylo zmíněno, nejprve internovali představitele jednotlivých klášterů v Želivi. Následně se snažili rozvrátit existující řeholní komunity. Velké nátlaky byly činěny např. na řeholní bratry (tj. na řeholníky bez kněžského svě-cení), jimž slibovali zajištění a rodinu. Tyto snahy však byly většinou neúspěšné.

Centralizační tábory samozřejmě nebyly pro řeholníky konečnou stanicí. Vybrání jedinci byli určeni ke zmíněnému přeško-lení a vedení jednotlivých klášterů mělo za úkol získat co největší počet „státně spo-lehlivých“ kněží, kteří by byli ochotní pů-sobit v duchovní správě. Někteří řeholníci byli rovnou z klášterů převáženi do vazeb-ních věznic. Mladší ročníky pak postupně obdržely povolávací rozkazy a nastupova-ly službu u nechvalně proslulých Pomocné technických praporů. Kláštery se tak po-

stupně vyprazdňovaly a docházelo k jejich slučování. Např. v Bohosudově a následně i v Oseku nahradily řeholníky řeholní ses-try. V roce 1953 již existoval pouze jediný centralizační tábor v Králíkách, v němž žila ve druhé polovině 50. let, pravda za již po-někud mírnějšího režimu, stovka „vzpur-ných“ řeholníků, kteří odmítali odejít do civilu bez jakéhokoli zákonného vysvět-lení či satisfakce za mnohaletou internaci. Tento centralizační klášter byl definitivně zrušen až v roce 1960, kdy část řeholníků musela nuceně odejít do civilu, část byla převezena do věznic.

Akce K znamenala faktickou násilnou li-kvidaci mužských řeholí na dobu čtyřiceti let. Přestože nikdy nebyl vydán oficiální zákaz působení mužských řádů na úze-mí Československa, fakticky nebyla jejich činnost možná. Trosky řeholního života se pak odehrávaly v „podzemí“ a při odhalení těchto de facto ilegálních skupin byli jejich členové zatýkáni. Tak se dostala do vězení i řada řeholníků propuštěných do civilních zaměstnání z centralizačních táborů.

Po likvidaci mužských řeholí přišly ještě v roce 1950 na řadu také ženské, a to ve třech etapách 28. srpna, 16. a 25. září – jednalo se o tzv. Akci R (řeholnice, resp. Akce vyklizení ženských klášterů). I zde se jednalo o očekávanou akci a řeholní ses-try byly podle obdobných pravidel jako řeholníci převáženy do centralizačních táborů. S ohledem na jejich činnost ve zdra-votnických a sociálních zařízeních se však tato opatření nevztahovala na všechny. V rámci litoměřické diecéze zůstaly třeba ve svém kadaňském klášteře alžbětinky, k nimž jako posila naopak přibýly ještě sestry vincentky. Centralizovány tak byly pře-devším kontemplativní řády, sestry půso-bící ve školských a internátních zařízeních a v charitní službě v domácnostech. Mezi centralizační kláštery patřily např. již zmí-něný Bohosudov či Osek a sestry byly za-městnávány především v rámci textilního průmyslu, případně v zemědělství. V dal-ších letech došlo i zde k určité transformaci, řeholní sestry byly ubytovány spíše v men-ších zařízeních, která částečně fungovala i jako charitní domovy, mnohé sestry však i odtud docházely do civilních zaměstnání. V rámci litoměřické diecéze byly početné komunity řeholnic zejména ve Šluknovském výběžku, ale i na jiných místech v pohraničí. Až do roku 1990 zůstaly sestry také v Oseku.

Likvidace ženského řeholního života neby-la tak razantní, násilná a úplná jako u muž-ských řádů. Avšak až na drobné výjimky povolené nakrátko v roce 1968 nemohly ženské řehole přijímat novicky a byly tak fakticky režimem určeny k vymření. Byť se tento plán nezdařil, zásadní proluku, kte-rou komunistická totalita vyhloubila v čes-kém řeholním životě, pocítujeme zvláště v litoměřické diecézi dodnes.

Mgr. Martin Barus

Setkání katechetů v Jablonném v Podještědí

V sobotu 15. února 2020 se od 10 hodin v Jablonném v Podještědí setkali katecheté a katechetky, jimž byla pro školní rok 2019/2020 litoměřickým biskupem udělena kanonická mise. Setkání bylo zahájeno mší svatou v bazilice sv. Vavřínce a sv. Zdislavy, které předsedal generální vikář Mons. Martin Davídek. Při mši sva-té byla udělena služba lektorátu a akolytá-tu jednomu z čekatelů trvalého jáhenství Petru Jurkulákovici.

Generální vikář v promluvě připomněl rozmanitost služeb v církvi, k nimž pří-náleží také vyučování svaté katolické nauky, která vede ke spáse nesmrtelných duší, na čemž mají účast také ti, kterým byla církví svěřena služba učit. Hlavním vyučujícím náboženství ve farnosti je fa-rář, kterému ostatní, jsou-li k tomu jim přizváni, podle svých dispozic a ustano-vení mohou pomáhat.

Po mši svaté byl v učebně kláštera představen nový biskupský delegát pro vyučování náboženství trvalý jáhen Mgr. Jan Hedvík. Ten následovně poho-vořil o křesťanské zkušenosti předává-ní víry v kontextu litoměřické diecéze. Přítomní katecheté pak sdělovali své zkušenosti s vyučováním náboženství v jednotlivých farnostech. Setkání uká-zalo, že katechese má v severočeském prostředí mnoho podob a specifik, které je obtížné uzavřít do jediné formy. Katecheté jsou však v tomto ohledu kreativ-ní a nacházejí řady možností, jak účinně předávat svěřený poklad víry a předklá-dat dětem i mladým lidem nauku církve. Náročnější cestu, spočívající v budová-ní meziosobních vztahů, odpovídající rodinnému charakteru církve, namísto vytváření institucionálních mocenských struktur, přivítali s radostí, jako vhodný koncept pro severočeský prostor.

Současné komunikační technologie umo-žňují využít i prostor na webových strán-kách diecéze, kde se připravuje podsekce určená pro katechety, a také na stránkách časopisu Zdislava se nově objeví informa-ce pro katechety. Příští diecézní setkání katechetů je plánováno na začátek nového školního roku 2020/2021. Koordinátorka Noci kostelů v závěru setkání připomněla 800. výročí narození sv. Zdislavy a vý-tvarnou soutěž na svatozdislavské téma, která proběhne v rámci Noci kostelů 2020.

Na závěr setkání navštívili přítomní katecheté hrob svaté paní Zdislavy a pomodli-li se za litoměřickou diecézi.

(Více fotografií na straně 23)

Redakce

S Radkem Rejškem, za památnými varhanami kostelů litoměřické diecéze

VARHANY FARNÍHO KOSTELA NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE V KLÁŠTERCI NAD OHŘÍ

Varhany farního kostela Nejsvětější Trojice v Klášterci nad Ohří jsou v současné době vůbec největším dochovaným nástrojem z odkazu nepomyšlského varhanářského rodu Müllerů. Nabídku na postavení nových varhan předložil již kolem roku 1790 tachovský varhanář Gartner (není zatím zjištěno a ověřeno, o kterého z početné dynastie Gartnerů se přesně jedná). Jeho nabídka však nebyla přijata, a tak dnes máme na území litoměřické diecéze dochovány pouze jedny větší rokokové varhany od tachovských varhanářů, a to ve farním kostele v Radonicích u Kadaně – dodejme, že ve stavu velmi žalostném, takřka na hranici zániku. Dále cituji ze zápisu provedeného dr. Vítem Honysem v závazném stanovisku vydaném pro restaurování klášterských varhan:

14. ledna 1795 přijel z Nepomyšle do Klášterce varhanář Ferdinand Müller, s nímž byla den nato uzavřena smlouva na stavbu čtrnáctirejstříkových varhan za 540 zl. a 30 zl. stravného. Na radu perštejnského lokalisty P. Schmiedela byla smlouva dodatečně rozšířena o dělený manuálový rejstřík, na který byly varhanáři přidány dva velké cínové svícny z hlavního oltáře a 10 zlatých. Varhany měly stát do srpna 1796. Předchozí nástroj z roku 1698 Müller přenesl do kostela Panny Marie. V říjnu a listopadu byl rozšířen horní kůr lehce vpřed, kam byl do středu lehce zvlněné balustrády osazen pozitiv, umístění ostatních částí varhan proběhlo na jaře příštího roku, kdy prospekt vyzdobil řezbami za 65 zl. místní sochař. Konečné ladění trvalo osm dní. 20. června 1797 proběhla kolaudace, která neshledala žádné závady. Nástroj byl tedy realizován zřejmě jako patnácti – šestnáctirejstříkový. V roce 1803 byly skříně varhan malová-

ny a řezby za 24 zl. zlaceny, což provedl místní štafír Ignaz Viereckel. V roce 1836 bylo sjednáno přeladění nástroje, za které obdržel 88 zl. Ferdinand Guth z Čisté, roku 1861 nástroj přeladil Alfred Gröbl z Kadaně. V říjnu r. 1870 Franz a Anton Müllerové z Janova v rámci opravy nahradili původní cimbál v hlavním manuálu (který byl prý velmi kvičivý) dřevěným krytým Bordunem 16' a do pedálu přidali Quintbas. Původní rozpočet z 1. 7. 1870 počítal s výdajem 85 zl. vídeňské měny, vyplaceno však bylo 100 zl., neboť měchy byly navíc přepracovány na šlapání. Roku 1912 bylo vyplaceno 700 K. za nový měch. Regenschori (ředitel kůru, varhaník, pozn. red.) Brun si však roku 1914 stěžoval, že oprava varhan farního kostela nebyla dobře provedena, mnoho píšťal prý hraje špatně, některé nehrají vůbec, ve flétně chybí dvě píšťaly, pedál je slabý atd. Hovoří o nutné opravě v ceně 50 K. Alfred Markus odpověděl, že jejich pětiletá garance se týká jen nového měchu, na staré díly nemohou takovou záruku dát. Nicméně nástroj uvedl do pořádku a 29. května 1915 se konala kolaudace.

Roku 1918 byly varhany vyňaty z rekvizice (= válečné zabrání z moci úřední, pozn. red.) a r. 1935 je opravil Ladislav Hauser z Teplíc – Trnovan.

Tolik v kostce o historii nástroje, jak ji uvádí dr. Vít Honys. Před posledním restaurováním, které bylo dokončeno na sklonku roku 2019, byl nástroj prakticky nepoužitelný. Nyní, ve svých šedesáti letech si vzpomínám, jak jsem kdysi ještě jako gymnazista (což mohlo být zhruba kolem roku 1975) tyto varhany navštívil. Na kůr mě uvedl tehdejší pan farář (samozřejmě si nepamatuji jeho jméno, ale dalo by se dohledat v archivu) se slovy „Chlapče, ale moc si nezahlávej“. Měl pravdu. Varhany nehraly, ale vydávaly zvuky. Když jsem je v roce 2012 navštívil před zahájením procesů kolem restaurování již jako diecézní organolog, nevydávaly už ani ty zvuky, na lavici byl centimetrový nános ptačího trusu, stejně tak na klávesách, které nesly znaky brutálního násilí, jako by si zde nějaký rocker zkoušel clusterový podkres pod rapovaný řev...

Toto vše je naštěstí již minulostí. 21. listopadu roku 2019 byl nástroj po restaurování předán k užívání. Restaurování vzorně provedlo varhanářství Kánský + Brachtl z Krásných Louček u Krnova a my díky tomu můžeme konstatovat, že se tak podařilo zachránit jednu ze skutečných perel varhanářství českého severozápadu na území litoměřické diecéze. Za zmínku ještě stojí, že kromě příspěvků z Ministerstva kultury ČR a města Klášterce nad Ohří byla akce z velké části financována z darů, a to i z darů rodáků v současnosti žijících v Německu, z nichž je třeba zmínit rodinu dr. Hanse Sattlera z Berlína.

Dispozice nástroje:

Hlavní stroj (spodní manuál): Prinzipal 8 Fuss, Gamba 8 Fuss, Flöte 8 Fuss, Octave 4 Fuss, Quint 2 2/3 Fuss, Superoctav 2 Fuss, Mixtur 4 Fach, Zimbel 3 Fach

Pozitiv (Horní manuál): Coppel major 8 Fuss, Copel minor 4 Fuss, Prinzipal 2 Fuss, Octave 1 Fuss

Pedál: Subbass 16 Fuss, Prinzipalbass 16 Fuss, Octavbass 8 Fuss

Mgr. Radek Rejšek

Před restaurováním

Po zrestaurování

Klášterec nad Ohří
Varhany kostela Nejsvětější Trojice

Příběhy apoštolského vyznání víry

V minulém zamyšlení nad Boží všemohoucností jsme rozjímali tajemně „hrozivou“ tvář Všemohoucího na základě Jeho mocných skutků při exodu Božího lidu z otroctví ke svobodě.

Nyní se pokusme nazírat Boží všemohoucnost jako milosrdenství. Srovnání těchto dvou vlastností se zdá být nemístné. Co má majestátní demonstrace naprosté nadřazenosti ve všemohoucnosti společné s jemným, něžným, téměř bezmocným soucitem s ubožákem, který si pozornost vůbec nezaslouží? V milosrdenství je popřena základní myšlenka spravedlnosti („každému co mu náleží“), síly a moci (schopnost prosazovat řád, zákon, jasná pravidla platná slepě pro všechny), majestátu a nadřazenosti (Hospodin třikrát svatý, nedotknutelný, nepřístupný, vášnivě trestající jakoukoli opovázlivost). To vše jde v milosrdenství nejen stranou, je to přímo frontální útok na tyto nezbytné vlastnosti všemohoucnosti. Proč tedy spojoval všemohoucnost s milosrdenstvím?

Ponořme se trochu k jádru věci. Jak Bůh demonstruje svoji všemohoucnost? Jak o všemohoucnosti Hospodina referuje Písmo? Z lidského hlediska první projev Boží všemohoucnosti je stvoření „z ničeho“, pouhým slovem. Toto stvoření slovem z ničeho vrcholí v Božím tvůrčím slově: „*Učiňme člověka, aby byl našim obrazem podle naší podoby*“. Stvořitel tvoří slovem („z ničeho“) samostatnou živou bytost, která se mu podobá, a zároveň má „božskou“ schopnost svobodně se rozhodovat. A to i v oblastech, které jsou pro stvořeného člověka naprosto zásadní otázkou života a zmaru. Tedy i s tou schopností, popřít Boha jako Stvořitele, odtrhnout se od Něj, jednoduše řečeno „udělat si život zcela podle svého“, nezávisle, „svobodně“. Tedy se schopností sám sebe vymanit z jakékoli závislosti a prohlásit se sám „bohem“. Rozhodovat o sobě i o okolí zcela a jen nezávisle sám. Jistěže v tom cítíme tragiku lidské pýchy, ale ta možnost volby je do nás vložena Stvořitelem, tu jsme si nenadělili sami. Možná právě v této možnosti svobodné volby se nejvíce podobáme Bohu, který nás stvořil jako sobě podobné.

Co je ale naprosto bezpodmínečně nutné, abychom byli schopni se svobodně rozhodovat i v tak zásadních věcech, jako je život a smrt? No přeci to, abychom sami ŽILI, abychom „vlastnili“ život. Pokud nežijeme, tedy nejsme, nemůžeme se podobat Bohu, nemůžeme se svobodně rozhodovat. Tedy z této úvahy (nevím, do jaké míry filosoficky ospravedlnitelné) vyplývá, že „život“ je základem pro podobnost člověka s Bohem. Život je tedy synonymem nejen člověka, ale i samotného Boha. Můžeme

VĚŘÍM V BOHA ... VŠEMOHOUCÍHO (II.)

tam dát rovnítko: Bůh je Život! Je-li tedy Bůh všemohoucí, Jeho všemohoucnost nutně stojí na tom, že je ŽIVÝ.

Zde snad můžeme učinit určitý myšlenkový skok, nakonec nás k tomu opravňuje celé Písmo, když vypráví o Boží moci, o Boží všemohoucnosti. Že totiž tvoření života (z ničeho) samostatných bytostí, podobných Bohu, udržování života těchto Bohu podobných bytostí, dar věčnosti (nesmrtelnosti) životu těmto stvořeným bytostem, je vše vrcholným projevem Boží moci, ano všemohoucnosti. Bůh „tvoří nový život“; uzdravuje živočichy, oslabený, nemocný život; Bůh daruje životu schopnost nejenom bez zániku projít, ale přímo životem naplnit samotnou smrt! Smrt, tato skutečnost naprostého zmaru, temnoty, chaosu, NICOTY, naplňuje všemohoucnost Boží plností prozařeného, barevného, radostného, pokojného života. Nejvyšší demonstrace Boží všemohoucnosti je v tomto pohledu, doufám i obecně objektivně, VZKŘÍŠENÍ.

No, ale jakou to má souvislost s milosrdenstvím? No, docela jednoduchou: pradávná zkušenost člověka sama se sebou je v podstatě následující: „*Člověk, jehož dny jsou jako tráva, rozkvétá jak polní květ; sotva ho ovane vítr, Už TU NENÍ, už se neobjeví na svém místě. Avšak Hospodinovo MILOSRDENSTVÍ je od věků na věky s těmi, kdo se Ho bojí, ...*“ Tento pohled žalmů je samozřejmě obecně platný. K člověku, ať chce, či nechce, nerozlučně patří smrt, ano, je přímo jeho podstatnou vlastností. „Člověk je smrtelný“ je svým způsobem definicí člověka. Naprosto lo-

gický z toho vyplývá, že „smrtelnost“ člověka jej ani v nejmenším nečiní „podobným Bohu“, právě naopak, k tomu, aby byl člověk podoben Bohu, je přeci nutné, aby smrt neměla poslední slovo v jeho životě. Aby ale člověk „přežil“ svoji pozemskou smrt, které se jistě nevyhne, je nutný zásah zvenčí, od Někoho, kdo smrtelný není. Tedy od Někoho, kdo je samotný Život. No, a jak jinak dokážeme tento zásah „života“ do naší „smrti“ ve své oživující činnosti popsat, než jako „milosrdenství“? Že totiž smrt je naplněna přemírou hojnosti nezničitelného, věčného života, není věcí ani spravedlnosti, ani „jen“ majestátní moci, ale především, ano zcela a výlučně věcí nezaslouženého a nečekaného milosrdenství. Život totiž nutně předpokládá lásku. Bez lásky není život, to je celkem jasné pravidlo.

A zde se dotýkáme i etymologie (věda o původu slov, pojmů) hebrejského slova pro „milosrdenství“. Pojem „milosrdenství“ je v Bibli rozvinut do vícero slov, která tuto vlastnost různým pohledem, nebo zdůrazněním různých aspektů, vyjadřují. Pro naši úvahu se nejlépe hodí, podle mého názoru nejtrefnější, pojem „racham“. Hebrejsky „Racham“ znamená „milosrdný“, nicméně význam „milosrdný“ je z původního významu slova odvozen. „Racham“ totiž znamená původně „mateřské lůno“. A v této souvislosti: dokázali bychom výstižněji jediným, zcela konkrétním, dobře představitelným slovem vyjádřit celou komplikovanost slova „milosrdenství“? Myslím, že tato stará hebrejská souvislost je zemitě, ale přitom nesmírně hluboce a výstižně přiléhavá, aniž by se muselo pouštět do sáhodlouhých vysvětlujících popisů. Vždyť i malému dítěti je poměrně jasné, co to znamená, když se řekne „klín maminky“, či pro dospělejšího ono odbornější „mateřské lůno“. Místo, ve kterém se odehrává bezpodmínečné přijetí, péče i proti blahu nositele, krajní obětavost, laskavá ochrana, neustálé láskyplné objetí, ... „cizího“ života. A k tomu s cílem, i kdyby to nositelku stálo vlastní život, nepřivlastňovat si život, který je zde počat, živěn, opečováván, za „svůj“, ale zcela nezištně mu otevírat nejen právo, ale přímo „povinnost“ být samostatným, ve svobodě nezávislým životem, který jednou milující bytost matky opustí, od ní se odloučí. „Racham“, mateřské lůno, tedy naprosto jedinečným způsobem ilustruje Boží milosrdenství, které je vrcholným projevem Jeho všemohoucnosti, totiž bez podmínek DAROVAT ŽIVOT, i s rizikem, že dar bude přijat zcela chladně a bez jakékoliv vděčnosti a úcty, ano dokonce zneužit proti Dárci. V tomto smyslu je „milosrdenství“ podstatou Boží „všemohoucnosti“. Rád bych se však u tématu zdržel i pro příště, a rozvedl je na pozadí Ježíšova života.

R.D. Mgr. Jiří Voleský

Ilustrace: Obraz Božího Milosrdenství namalovaný v roce 1934 Eugeniuszem Kazimirowskim

Vzpomínka na radost a slávu před 30 lety

JAK PUTOVALA ZDISLAVA ZA ANEŽKOU

Rok 1989 byl v mém životě dost náročný a bohatý na zásadní věci. Nejprve nečekaně zemřel náš milovaný tatínek, pak odchod z manželství a návrat k ovdovělé mamince, k tomu návrh našeho pana faráře Josefa Buchty, abych se zúčastnila pouti ke svatořečení naší Anežky. To byla nádherná výzva, avšak dost těžká, vždyť byla u nás ještě totalita. Pan farář chtěl jet nejprve také, ale ze zdravotních důvodů to nevyšlo, tak mi prozradil, že bych s sebou mohla vézt ostatky bl. Zdislavy – pochopitelně tajně.

Do toho jsem ještě měla od října nastoupit do nového zaměstnání a na výjezd do Říma bylo nutné připojit povolení zaměstnavatele – ach jo. Ovšem, co je v rukách Božích (do těch jsem své obavy vložila) a s modlitbou duchovního otce šlo vše nad očekávání dobře. V novém zaměstnání jsem po měsíci úvazku dostala 14 dní neplaceného volna s podmínkou, že nesmím říkat, za jakým účelem, za to jsem vděčná mé nadřízené Ing. M. Beránkové. Také razítka na pasovém oddělení byla bez problémů a tak mi maminka ušila krásný malý škapulíř, otec Buchta mi do něj s úctou vložil několik ostatků bl. Zdislavy, které získal v 50. letech, kdy chrám i hrob v Jablonném byly ve špatném stavu a tím je zachránili.

Ted' už jen zbývalo vyřídit ostatní formality a hurá do Prahy na Hlavní nádraží a vlakem do Říma. V kupé nás bylo pět a naším sluníčkem byla bábinka Ludmila Musková, matka deseti dětí, které ji na pouť vypravily. Byla to krásná cesta, plná modliteb a růženců, ty jsme se modlili všichni společně na chodbičkách vlaku, ovšem byli mezi námi i záhadní mladí muži – dobře oblečení – ale modlit se neuměli. Kdo to asi byl? Krásné bylo, když jsme projížděli Vídní. Na domech byly veliké transparenty a na nich nás Vídeňáci česky zdravili – dojemné... Pak také večere v jídelních vozech při cestě v Alpách, kde na úbočích svítila okna domků, byl zážitek. Ovšem příjezd do Říma byl úžasný, zrovna při výstupu

z vlaku zvony vyzváněly poledne a my, celí rozechvělí a šťastní, jsme se v kolejišti modlili Anděl Páně.

Ještě jsem zapomněla poznamenat, jaké jsme s bábinkou byly „pašeračky“. Já na krku pod svetry škapulíř se Zdislávkou a bábinka taštičku s peněži od dětí, ovšem když zrovna přišli do kupé celníci, měla bábinka rozepnutý svetr – ale vše dobře dopadlo – o mém škapulíři jsem raději nikomu neřekla.

Napsali jste...

V Římě vše probíhalo nádherně, ale to už všichni znáte z jiných vyprávění. Tolik krásných duchovních zážitků, tolik radosti, ale jednou jsem uviděla plakat asi čtyřicetiletého muže. Byl to Australan a měl se na pouti sejít po mnoha letech s rodiči z Čech – ti však nedostali povolení – moc smutné to bylo. Avšak vše ostatní bylo tak krásné a jednoduché, že jsem to prožívala s milou Zdislávkou. Tu jsem opatrovala jako oko v hlavě, všude byla se mnou, jen na noc jsem se s ní pomodlila, zavzpomínala na všechny doma a uložila ji do jiného pouzdra pod polštář. Pak na audienci u Svatého Otce Jana Pavla II. ji také papež posvětil s ostatními cennostmi z pouti.

A návrat do Prahy? To už jsme s sebou vezli vysvobození z totality... ta se nám ale nejvíce připomněla, když jsme přejeli hranice. Na nádražích, kde poutníci vystupovali, stáli esenbáci se psy a tvářili se zvrpule. Ale nám to radost nezkazilo, i když kdo mohl s jistotou vědět, že nám za pár dnů svatá Anežka tak pomůže?

Milou Zdislávku jsem doma v pořádku vrátila panu faráři k jeho i k mé velké radosti.

Díky Bohu, našemu Otci, svatě Anežce i svatě Zdislávce.

*Stanislava Doubková,
Dolní Bousov*

Toto kalendárium zahájíme drobným ohlédnutím za prvními dny letošního roku. 8. ledna jsme si totiž připomínali 60. výročí dosud ne zcela objasněné smrti bořislavského faráře Franze Sitteho. Tento rodák z Hrádku nad Nisou mohl i přes svůj německý původ zůstat po roce 1945 v Československu. V roce 1960 obdržel povolení navštívit svou sestru v Německu, ovšem na hranicích byl zadržen kvůli pašování revanšistických materiálů (vezl s sebou vlastní rukopis vlastivědy okolí Bořislavi!) a převezen do vazební věznice v Litoměřicích, kde po několika dnech zemřel. Oficiálně se jednalo o sebevraždu, což však pozdější lékařské posudky vyvrátily.

9. ledna uplynulo již dvacet let od úmrtí dlouholetého duchovního správce v Dolním Bousově a někdejšího krátkodobého kapitulního vikáře v Českých Budějovicích P. Josefa Buchty. A 7. února uplynulo pět let od náhlého skonu P. Bohuslava Bárta, administrátora ve Mšeně, který působil i na jiných místech naší diecéze, např. na Mostecku a Děčínku.

Mezi nejbližší spolupracovníky Štěpána kardinála Trochty patřil Tomáš Holoubek, který by se 23. února tohoto roku dožil sta let. Narodil se v Jílovicích u Českých Budějovic, teologii však studoval již za litoměřickou diecézí a byl vysvěcen 29. června 1949. V dalších dvou desetiletích působil v Cítolibeč, Vtelně u Mostu a posléze v Teplicích-Trnovanech. Štěpán Trochta jej po svém návratu do diecéze v roce 1968 jmenoval generálním vikářem, o čtyři roky později pak II. kónigseggianským kanovníkem litoměřické kapituly. Nelze zároveň smlčet, že Holoubek patřil k čelným severočeským představitelům kněžského prorožimního hnutí Pacem in Terris, byť jeho působení zde nebylo nikterak aktivistické. Po Trochtově úmrtí měl být dle některých podání zvolen kanovník kapitulním vikářem, stát však toto rozhodnutí neuznal a ve funkci potvrdil až Josefa Hendricha. Holoubek byl nově jmenován kancléřem a ekonomem diecéze a tyto dvě náročné funkce v nelehké době svědomitě zastával až do své náhlé smrti 14. ledna 1981. Pochován byl do kapitulní hrobky na litoměřickém městském hřbitově.

Není asi příliš známou skutečností, že prvním biskupem, spravujícím apoštolský vikariát Bulawayo v dnešním Zimbabwě, byl děčínský rodák Ignác Zdeněk Arnož. Narodil se v děčínské čtvrti Podmokly 1. dubna 1885 a po absolvování římských teologických studií působil krátce jako kaplan v Jablonci nad Nisou. V roce 1920 se však rozhodl vstoupit do kongregace tzv. marianhillských misionářů a drtivou většinu svého dalšího života strávil ve střední Africe. Do vlasti se vrátil pouze v roce 1937, kdy ho v litoměřické katedrále Alois Weber vysvětil na biskupa. Ignác Zdeněk Arnož zemřel v Bulawayo 26. února 1950, tedy před 70 lety. V letošním roce bude zároveň vydán jeho první ucelený knižní životopis.

Nejen v souvislosti s aktuální výstavou věnovanou litoměřickému biskupovi Emanuelovi Arnoštovi z Valdštejna stojí za připomenutí jeho věrný spolupracovník a litoměřický městský děkan Franz Ambroz Strahl. Narodil se v roce 1735 v Litoměřicích, po vysvěcení na kněze působil na zatím neznámých postech v duchovní správě, v roce 1766 se stal ceremoniářem a sekretářem zmíněného biskupa, ovšem již v následujícím roce byl ustanoven farářem ve Stvolínkách, kde ovšem působil jen tři měsíce – 1. listopadu 1767 byl instalován děkanem při kostele Věch svatých v Litoměřicích. O dva roky později se stal čestným litoměřickým kanovníkem. Zemřel 27. února 1800, tedy před 220 lety. Vyjma pestré pastorační činnosti sepsal Strahl např. detailní charakteristiku českých biblí ze sbírky biskupa Valdštejna, první ucelené životopisy litoměřických biskupů ze 17. a 18. století či soupis skvostných kancionálů uchovávaných při litoměřickém děkanském kostele.

Mgr. Martin Barus

Zprávy z diecéze

Zemřel P. Bernard Petr Slaboch, O.Praem.

P. Bernard Petr Slaboch, O.Praem. zemřel po dlouhé těžké nemoci v úterý po slavnosti Zjevení Páně 7. ledna 2020 ve věku 48 let v 26. roce svého řeholního a 20. roce kněžského života. V letech 2002–2005 působil také ve farnostech Doksany, Brozany a Dolánky v litoměřické diecézi. Poslední rozloučení se konalo v neděli 12. ledna 2020 v poutní bazilice Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku u Olomouce a v úterý 14. ledna 2020 v opatské bazilice Nanebevzetí Panny Marie v Praze na Strahově. R.I.P.

Lednové setkání vikariátních účetních

V pátek 10. ledna 2020 od 10 hodin proběhlo v budově diecézní kurie v Litoměřicích setkání vikariátních účetních. Setkání pozdravil kromě generálního vikáře Mons. Martina Davídky také generální vikář plzeňské diecéze Mons. Jakub Holík s personálkou Ing. Bc. Martinou Podlipnou, kteří krátce promluvili o své práci na plzeňském biskupství a vyměnili si s přítomnými účetními zkušenosti.

Foto: Martin Davídek

Setkání vikariátních účetních bylo zakončeno obědem.

Tříkrálový koncert na Dómském pahorku

V pátek 10. ledna 2020 v 17 hodin se v rámci Tříkrálové sbírky 2020 v prostorech Domova na Dómském pahorku konal 5. Tříkrálový koncert, na němž

se svým hudebním programem vystoupili žáci Základní umělecké školy Litoměřice. Akce byla realizována pod záštitou litoměřického biskupa Mons. Jana Baxanta, starosty města Litoměřice pana Mgr. Ladislava Chlupáče a ředitelky ZUŠ Mgr. Dominiky Vaňkové. Ti se také slavnostního večera osobně účastnili.

Foto: Dominik Faustus

V kostele v Bělé se daří postupně opravovat okenní vitráže

Kostel sv. Františka Xaverského v Děčíně-Bělé nebyl již několik dlouhých desetiletí využíván k pravidelným bohoslužbám kvůli havarijnímu stavu. Otevírá se jen při zvláštních příležitostech, např. při svátku patrona kostela, nebo při Noci kostelů. Střecha a dřevěná věž musely projít náročnou rekonstrukcí a vyspravit se musel také dřevavý strop.

Foto: Dominik Faustus

V posledních třech letech se daří opravovat barevné okenní vitráže, neboť původní byly zcela vybity vandaly. Z celkových osmi vitráží je v dílně neopravená již jen poslední, totiž z presbytáře. Pak budou okenní vitráže opraveny všechny.

Věřící litoměřické diecéze se modlili za oběti tragické události ve Vejpřtech

V neděli 19. ledna 2020 navštívil generální vikář Mons. Martin Davídek bohosudovskou baziliku Panny Marie Bolestné, kde sloužil mši svatou. V té době již byly známy první informace o tragickém požáru ve Vejpřtech, při němž přišlo o život osm lidí a mnoho dalších bylo zraněno. Účastníci bohoslužby se tedy v modlitbě spojili za zemřelé, zraněné, všechny, kdo

pomáhali při zásahu a rodiny všech obětí. Podobně se tomu tak dělo i v dalších farních společenstvích litoměřické diecéze.

Oprava střechy zvonice u kostela v Jabkenicích

U kostela Narození Panny Marie v Jabkenicích na Mladoboleslavsku, stojí - včleněná do ohradní zdi hřbitova ve východní části kostelního areálu - vysoká dřevěná zvonice, pocházející zřejmě z 15. či 16. století. Poslední opravy na ní se uskutečnily naposledy v 70. letech 20. století a proto se v loňském roce přistoupilo k obnově jehlančové střechy, která kvůli památkové péči musí být podle původní technologie pokryta štipanými šindely.

Foto: Dominik Faustus

Již v říjnu 2019 si přišli od zhotovitelské firmy převzít ukončenou etapu rekonstrukce vedoucí oddělení památkové péče mladoboleslavského magistrátu Ing. Monika Burešová, dobrovický děkan R.D. František Janíček a stavební technik litoměřického biskupství Tomáš Novák.

Přípravné setkání koordinátorů Noci kostelů 2020

Ve středu 22. ledna 2020 od 10 hodin se v Brně na Petrově konalo přípravné setkání koordinátorů pro letošní Noc kostelů. Setkání bylo určeno koordinátorům ze všech diecézí České republiky. Za litoměřickou diecézi se

Foto: Dominik Faustus

zúčastnili generální vikář Mons. Martin Davídek, Dominik Faustus (zástupce pro média a tisk), Milena Davídková (koordinátorka za litoměřickou diecézi) a Ing. Veronika Hnátová (administrativní a technická podpora projektu). Termín letošní Noci kostelů pro Českou republiku byl stanoven na pátek 5. června 2020,

s tím, že od 1. února bude možné se přes web Noci kostelů (nockostelu.cz) přihlásit. V letošním roce platí nový kontakt na koordinátora v litoměřické diecézi: nockostelu@dlm.cz

Setkání tiskových mluvčích diecézí ČR na brněnském biskupství

V úterý 28. ledna od 10 hodin se v budově kurie brněnského biskupství konalo setkání tiskových mluvčích diecézí z celé České republiky. Akci iniciovala vedoucí Tiskového střediska České biskupské konference Monika Klimentová a v prostorách ordinariátu všechny hosty uvítala mluvčí brněnského biskupství Ing. Martina Jandlová. Během setkání byli přítomní seznámeni s novinkami v jednotlivých diecézích, s přístupem na web ČBK a diskutovalo se nad otázkami týkajícími se provozu církevních aktivit. Součástí programu byla také prohlídka katedrály sv. Petra a Pavla, Diecézního muzea a hlavně návštěva brněnského biskupa. Mons. Vojtěch Cikrle přítomné mluvčí uvítal v zasedacím sále a poté je provedl prostory své rezidence včetně kaple sv. Kříže a Blahoslavené P. Marie. Setkání bylo ukončeno v 16 hodin.

Setkání litoměřického biskupa se zasvěcenými osobami

V sobotu 1. února 2020 od 10 hodin se konalo v Diecézním domě kardinála Trochty (DDKT) v Litoměřicích setkání biskupa se zasvěcenými osobami, na které přijelo kolem tří desítek řeholníků a řeholnic z litoměřické diecéze. Po mši svaté v kapli diecézního domu pokračovalo setkání besedou, při níž zasvěcené osoby sdílely své misijní zkušenosti z různých míst litoměřické diecéze. Setkání bylo zakončeno společným obědem v restauraci Biskupský pivovar, který se rovněž nachází v DDKT na ulici Komenského čp. 4. Po setkání uvolnil litoměřický biskup Mons. Jan Baxant svou mešní promluvu pro zveřejnění na diecézním webu.

Nový salesián spolupracovník složil svůj slib

V sobotu 1. února 2020 od 14 hodin se v kostele sv. Jakuba Většího ve Světcí u Bíliny konala slavnostní bohoslužba, při které skládal řádový slib nový salesián spolupracovník Robert Kotýšan.

Foto: Dominik Faustus

Během mše svaté, kterou celebroidl P. Michael Martinek, složil slib do rukou koordinátora salesiánů spolupracovníků Jana Macouna. Původně románský kostel sv. Jakuba Většího ve

Světcí je od roku 1990 pod správou komunity salesiánů Dona Boska z Teplic. Více fotografií na straně 23.

Litoměřický hospic oslavil 19. výročí

V úterý 11. února 2020 v den Světového dne nemocných oslavil litoměřický hospic sv. Štěpána 19. výročí svého provozu. Při mši svaté v 16 hodin generální vikář Mons. Martin Davídek, který zastoupil toho času též nemocného litoměřického biskupa Mons. Jana Baxanta, připomněl zjevení Panny Marie v Lurdech v roce 1858.

Foto: Dominik Faustus

Spolu s děkanem litoměřické farnosti R.D. Józefem Szeligou a přítomnými účastníky bohoslužby se modlili za všechny nemocné a trpící.

Kněží dvou vikariátů uctili v litoměřické katedrále sv. Zdislava

Ve středu 12. února 2020 se v Litoměřicích konala vikariátní konference litoměřického a ústeckého vikariátu. Při mši svaté v 10 hodin v litoměřické katedrále uctili kněží obou vikariátů ostatky diecézní patronky sv. Zdislavy, které se zde nalézají v relikviáři v jedné z bočních kaplí. Hlavní celebrant J.M. can. Jiří Hladík, O.Cr. připomněl, že se jedná po bazilice v Jablonném v Podještědí, kde je sv. Zdislava pochována, o její nejvýznamnější relikviář obsahující velké množství ostatků a návštěvníci litoměřické katedrály zde mohou také patronku diecéze a patronku rodin uctívat. Po skončení bohoslužby se kněží přesunuli do kapitulního sálu, kde je generální vikář Mons. Martin Davídek seznámil s výsledky sčítání návštěvníků bohoslužeb, které proběhlo v roce 2019. V následné diskusi vyzval okrskový vikář J.M. can. Józef Szeliga k zapojení se do Noci kostelů 2020 a také v příštím roce do Tříkrálové sbírky. Fotografie na straně 23.

Přebírka farní administrativy v lounské kolatuře

V pátek 14. února 2020 se v Lounech na děkanském úřadě konala administrativní převzetí farností lounské kolatury. Osobní arciděkan J.M. can. Werner Horák předával za přítomnosti generálního vikáře Mons. Martina Davídka a okrskového vikáře lounského vikariátu P. Josefa Špačka O.Praem. svému nástupci R.D. Mgr. Vítu Machkovi farní administrativu. Generální vikář jménem litoměřického biskupa poděkoval nyní již emeritovanému děkanovi Werneru Horákovi za jeho dlouholetou příkladnou a obětavou práci a popřál jeho mladému nástupci mnoho Boží milosti pro působení v tomto významném

severočeském městě. Emeritní děkan přislíbil svému nástupci - podle svých sil a zdravotních možností - výpomoc při duchovní správě.

Mše svatá na zahájení 14. evropského šampionátu kněží sportovců v halovém fotbale

V pondělí 17. února 2020 v 19.30 hodin předsedal litoměřický biskup Mons. Jan Baxant mši svaté v kostele sv. Ludmily v Praze na náměstí Míru u příležitosti zahájení šampionátu kněží sportovců v halovém fotbale. Mše svaté se zúčastnilo 270 kněží z 18 zemí Evropy jako koncelebrantů. Moderaci setkání u sv. Ludmily vedl administrátor farnosti P. Jakub Berka, O.Praem., kterému pomáhal farní vikář P. Zachariáš Kristek, O.Praem. a další dobrovolníci. Vedle litoměřického biskupa Mons. Jana Baxanta byli hlavními koncelebranty černohorský arcibiskup Mons. Rrok Gjonlleshaj a generální vikář litoměřické diecéze Mons. Martin Davídek.

Evropský futsalový (halový fotbal) turnaj vznikl v roce 2003 spojením několika skupin kněží z Balkánu a blízkých regionů. Po vzájemné dohodě se první ročník uskutečnil v Rakousku, myšlenka se ujala a šampionát pokračoval dál. Šampionáty se nejprve organizovaly jednou za dva roky. Od roku 2011 probíhá šampionát každý rok. Organizující země měla možnost pozvat i další účastníky. Počet týmů byl na začátku nižší. Postupně se přidávaly další. Tímto způsobem byli pozváni i kněží z České republiky. Pozvání Češi obdrželi od Slovenska v roce 2016. Turnaje se pak čeští kněží účastnili již čtyřikrát. Poprvé v roce 2016 na Slovensku a následně v Chorvatsku, Itálii a naposled v Černé Hoře. Nyní se otevřel již 14. ročník.

Foto: Milena Davidková

Turnaje se účastní nejen kněží, ale také biskupové jednotlivých zemí. Mezi hráči figurují i samotní biskupové: Maďarsko – Mons. László Kiss – Rigó, diecézní biskup ze Szegedu, Černá Hora – Mons. Rrok Gjonlleshaj arcibiskup Baru, Slovensko – Milan Chatur, eparcha Košické eparchie.

Cílem evropského turnaje není jen sportovní aktivita. Je to i ukázka kladného svědectví kněžského života v dnešním světě. Kněží vycházejí i z pozitivního přístupu Svatého otce Františka ke sportu jako k nástroji, který buduje lidskou důstojnost a rozvíjí nejen osobní otevřenost pro pozitivní hodnoty, ale také vydává svědectví.

Více fotografií na straně 23.

Redakce

Dáváme lidem příležitost pomáhat

Letos se v celé litoměřické diecézi podařilo vykoledovat 3 623 131 Kč, což je oproti loňskému roku rozdíl o více než 380 000 Kč...

Tříkrálová sbírka v litoměřické diecézi získává na oblibě. Svědčí o tom nejen zájem ze strany dobrovolníků, kterých každý rok přibývá, ale i obsah kasiček. Letos se v celé litoměřické diecézi podařilo vykoledovat 3 623 131 Kč, což je oproti loňskému roku rozdíl o více než 380 000 Kč. Všem dárcům a zúčastněným děkujeme!

Největší sbírku v Česku organizuje Charita Česká republika již dvacátým rokem. Nultý ročník se uskutečnil v roce 2000 v olomoucké arcidiecézi. V celé republice se pak koleduje od roku 2001. Je to zároveň největší dobrovolnická akce na našem území. V litoměřické diecézi bylo do sbírky

zapojeno přibližně 3 000 dobrovolníků, v celé republice pak okolo 70 000. Nutno podotknout, že se jedná nejen o koledníky, ale o všechny, kteří se do akce zapojí jakýmkoli způsobem. Například řidiči, kteří koledníky rozvážejí do měst a obcí a dobrovolníci, kteří pomáhají s šitím a opravami kostýmů.

„Těší nás velký zájem ze strany dobrovolníků. Většina z nich se akce zúčastňuje opakovaně. I to je důkazem toho, že se Tříkrálová sbírka stále více dostává do povědomí občanů a stává se tradicí. Dáváme lidem příležitost pomáhat s námi“, říká ředitelka Diecézní charity Litoměřice Růžena Kavková.

„Přibývají obce, které se samy chtějí do sbírky zapojit. Z našich kapacitních důvodů nejsme schopni pokrýt všechny obce, proto jsme za jejich aktivitu vděční. Zajistíme vše potřebné, organizace se již ujímají sami obyvatelé oněch obcí a akci si berou za svou. Spolupráce s městy a obcemi je perfektní“, pochvaluje si koordinátorka Tříkrálové sbírky v litoměřické diecézi Veronika Vedejová.

„Největší nárůst obnosu jsme zaregistrovali v kasičce, se kterou se koledovalo v obcích Boreč, Bílínka, Režný Újezd a Struženska. V loňském roce jsme zde vykoledovali 3 194 Kč, letos 10 411 Kč. V rámci litoměřické diecéze se pak v Římskokatolické farnosti Liběšice u Žatce podařilo překročit hranici 500 000 Kč, přesně 502 298 Kč,“ uvedla PR Diecézní charity Litoměřice Eva Hadašová.

Výtěžek bude použit na zakoupení kompenzačních pomůcek pro handicapované, podporu dětí ze sociálně slabých rodin, úhradu léčebných výloh, které nejsou hrazeny pojišťovnami apod. Přibližně desetina výtěžku bude použita na pomoc do zahraničí. Diecézní charita Litoměřice podporuje dva projekty v Mongolsku, které jsou zaměřeny na vzdělávání dětí a mladistvých.

Eva Hadašová, DCH Litoměřice

Kde Tříkrálová sbírka pomáhala...

ADAM PETRŮ

Narodil se předčasně. V 31. týdnu těhotenství. Z počátku to vypadalo, že se vše obejde bez následků. Nicméně pak dostal těžkou infekci. Ta způsobila nejen dětskou mozkovou obrnu, ale i celkové ohluchnutí. S rodiči se dokáže dorozumět pouze díky schopnosti odezírání.

Díky péči rodičů a každoroční návštěvě lázní není Adam zcela odkázán na lůžko a dokáže vnímat svět kolem sebe.

Rád jezdí autem. Na výlety. Do lázní. Do stacionáře. „Adámek je společenský, rád pozoruje, co se děje. Je na něm vidět, jak sociálně pookřeje, když je v přítomnosti někoho jiného, než jen rodičů“, říká Adamova maminka.

Z Tříkrálové sbírky byla Adámkovi uhrazena kvalitní matrace proti proleženinám. Četné dyskinézy neumožňují samostatný sed, a tak hodně času tráví vleže. Věříme, že Adámek si užije pohodlí a i pro jeho maminku bude užitečný dar velkým přínosem.

MARIE LANGOVÁ

Narodila se s rozštěpem páteře. Když jí bylo půl roku, čekala ji první operace. Do té doby matka samoživitelka ještě netušila, jaký další verdikt si bude muset od lékařů vypočítat. Mozková obrna. Epilepsie. Problémy s dolními končetinami, na které se s největší pravděpodobností nikdy nepostaví.

Dnes je Maruše 14 let. Je po několika operacích a další má před sebou. Vzhledem ke svému postižení je upoutána na speciálně upravený kočárek.

Díky výtěžku Tříkrálové sbírky mohl být Maruše pořízen zateplený vak, který zabrání prochladnutí a následnému onemocnění.

ONŘEJ VOBOŘIL

Do porodu probíhalo vše v naprostém pořádku. Testy ani vyšetření neukázaly nic neočekávaného. Na svět však přišel chlapec s vrozenou vadou srdce, mozku a jednou ledvinou. To však bohužel nebylo ještě všechno, co si milující rodiče museli od lékařů vyslechnout.

Už ve třech měsících života čekala Ondráška první operace srdce. Díky předoperačním vyšetřením se zjistila septooptická dysplazie a svalová hypotonie (nízký tonus do svalů). Maminka Ondráška tento stav popisuje jako „hadrová panenka“.

Aby toho náhodou nebylo na malého človíčka málo, objevila se ještě epilepsie a problémy s trávicí soustavou. Ihned byla zahájena léčba pomocí medikamentů, po které místo úlevy následovalo zhoršení zdravotního stavu, epileptické záchvaty nabraly na intenzitě i četnosti. Ondrášek byl

utlumený, apatický. Rodiče tak začali hledat i jiné alternativy a účinné metody, jak svému jedinému synovi pomoci. Dozvěděli se o ajurvédské medicíně.

Cesta nebyla jednoduchá, výsledky se nedostavily hned, ale Ondrášek začal na změnu léčby reagovat velmi pozitivně. Nebyl již tak unavený a utlumený. Rodiče tak v nové léčbě nepolevovali a pokračovali. Během roku se Ondráškovi srovnalo zažívání, epileptické záchvaty ubývaly.

Díky Vaším příspěvkům v Tříkrálové sbírce jsme mohli pětiletému Ondráškovi uhradit masáže v celkové hodnotě 10 787 Kč, které pojišťovna nehradí. Marmové masáže vycházejí z ajurvédské medicíny a jejich podstatou je rozmasírování bodů na těle, které jsou spojené s postiženými orgány. S touto technikou má malý pacient již velké zkušenosti. „Od té doby, co je využívá, funguje jeho tělo tak, jak má“, chválila si účinky metody maminka Kateřina.

Při předávání daru byla i organizátorka Tříkrálové sbírky v Libochovicích paní Nikola Čmejlová, která zdejší koledování nejen zaštiťuje, ale se ho i pravidelně aktivně zúčastňuje. Právě v Libochovicích totiž byla sbírka na Ondráška prioritně zaměřená.

Dobročinnost není paní Nikole opravdu cizí. Angažuje se v několika neziskových projektech. „Tato činnost mě velmi baví. Ráda podnikám, organizuji věci, které mohou někoho podpořit, pomoci mu“, uvedla.

Vracovský: Bez Charity by chudé děti neměly možnost se rozvíjet

Diecézní charita Litoměřice podporuje aktivitu v Mongolsku od roku 2005. Během loňského roku mohlo být díky výtěžku z Tříkrálové sbírky podpořeno celkem 180 osob v celkové částce 231 520 Kč. Těmito finančními prostředky litoměřická Charita podpořila kongregaci Salesiánů Dona Bosca, jejímž obecným cílem je rozvinout výchovné a vzdělávací aktivity pro děti a mládež na periferii Ulánbátaru. Tentokrát byl projekt zaměřený na aktivity Salesiánů v obci Shuwuu.

Příspěvek sloužil především k nákupu nového vybavení. Bylo například zakoupeno zařízení do učebny (nábytek, velká televize). Zároveň byly pořízeny i potřeby a pomůcky k volnočasovým činnostem (jízdní kola, knihy, nové společenské hry).

Výuka angličtiny

Z důvodu bezpečnosti došlo k úpravě i vnějších prostor, kde probíhají sportovní aktivity.

Venkovská farnost Shuwuu se nachází asi 30 km od hlavního města Mongolska. Od loňského roku zde působí i P. Jaroslav Vracovský, český salesián, který

v Mongolsku žije od roku 2016 a tuto zemi nazývá svým druhým domovem.

„Jádro našich loňských aktivit v Shuwuu byl letní příměstský tábor. Probíhal od poloviny června do poloviny srpna a děti se během těchto dvou měsíců učily angličtinu, hrát na hudební nástroj, pracovat s počítači. Následně se mohly zapojit do různých sportovních aktivit, např. basketbal, fotbal, cyklistika apod.“, přibližuje aktivity páter Vracovský.

„Bez podpory Diecézní charity Litoměřice by chudé děti na periferii Ulánbátaru neměly možnost růst, jak ve věcech důležitých pro jejich budoucnost (jazykové a počítačové znalosti), tak by ani nemohly rozvíjet své nadání pro sport či tanec,“ váží si pomoci český rodák.

Autor a foto: Eva Hadašová, archiv DCH LTM

OBLASTNÍ CHARITA MOST

Pěkná Tříkrálová tradice v Mostě

Na den Tříkrálový, tj. 6. ledna 2020 pozvala paní ředitelka Soukromé hotelové školy Bukaschool Most Mgr. Vlasta Bukačová děti z nízkoprahového klubu Sovička Oblastní charity Most na Tříkrálovou návštěvu do školy.

Jedná se o pěknou tradici založenou již v roce 2010, na kterou se děti vždy velmi těší a také připravují. I tentokrát zazpívaly koledy, přednesly básničku a předaly vlastnoručně vyrobené dárky.

Paní ředitelka je pochválila, všechny obdarovala, významnou částkou přispěla do sbírkové pokladničky, studenti této prestižní školy připravili krásné prostřené stoly s občerstvením a čas pro akci si našel i redaktor Mosteckého deníku.

Ve škole, mezi stěnami zaplněnými obdivuhodnými diplomy z gastronomických soutěží v tuzemsku i v zahraničí a vitrínami s uměleckými díly z čokolády, kde panuje příjemná atmosféra, jsme se všichni cítili velmi dobře, a zatímco se děti těšily z občerstvení které chutnalo výtečně, vedla s námi paní ředitelka příjemný, ale i poučný rozhovor o pedagogické práci, její náročnosti i krásném poslání, což se vztahovalo i na vychovatelky z charitního klubu. Naši sociálně-pedagogické práci vyjádřila uznání i podporu a my jí za vše poděkovali a požehnanou křídou nad dveře napsali žehnající K+M+B.

Brigita Janovská

Foto: Martin Vokurka

**karmelitánské
nakladatelství**

Karmelitánské nakladatelství • Mírové nám. 15, Litoměřice
www.kna.cz • e-shop: www.ikarmel.cz

Richard Čemus

Život není čas, ale setkání

Nová svědectví o Tomáši Špidlíkovi

Svědectví blízkého spolupracovníka kardinála Špidlíka není jen vzpomínkou na velkou osobnost naší církve, ale i velmi cennou sbírkou úvah o tématech, která utvářela dílo Tomáše Špidlíka – slovanská spiritualita, modlitba, srdce, kultura a umění, ekumenické snahy, duchovní otcovství či papež Jan Pavel II.

200 stran, brožovaná, 249 Kč

Ctirad Václav Pospíšil

Božská Sláva Ukřižovaného

Hymnus Filipánům 2,6-11

Hymnus z listu Filipánům (Flp 2,6-11) je dobře známý čtenářům Nového zákona i těm, kdo se modlí breviář a účastní se liturgie. Krásná a hutná výpověď o tom, kdo je Boží Syn, nás přivádí k jádru opravdu křesťanského života.

112 stran, brožovaná, 179 Kč

Ilustrovala Léa Fabreová

Půst a Velikonoce pro nejmenší

SAMOLEPKY • OMALOVÁNKY • HRY • MODLITBY

20 zábavných úkolů na dobu postní a velikonoční. Hledání rozdílů, omalovánky, bludiště, spojovačky, puzzle, samolepky, vybarvování a spousta dalších her!

28 stran, 149 Kč

Robert Hemfelt, Frank Minirth, Paul Meier

Závislosti srdce (2. vydání)

Kniha je praktickým návodem, jak se osvobodit od vztahů vzájemné závislosti. Pravá svoboda nespočívá ve vypjatém individualismu, ale ve zdravých vztazích s druhými lidmi. Autoři poutavě a s pomocí mnoha příkladů popisují vztahy vzájemné závislosti: jak rychle se rozvíjejí, jak ničivé jsou i jak se od nich můžeme osvobodit. Cítilivě zapojují i svůj křesťanský pohled. Dílo určené především rodinným a manželským psychoterapeutům a psychologům budou číst s užitektem ti, kdo sami trpí závislostí, ti, kdo chtějí porozumět chování svých blízkých a pomoci jim k plnohodnotnému životu, a pracovníci pomáhajících profesí.

336 stran, brožovaná, 339 Kč

Nešpory v katedrále, Litoměřice, 1. března 2020

Katedrála sv. Štěpána, 17.00 hodin.

Katedrální kapitula u sv. Štěpána v Litoměřicích zve na společnou modlitbu nešpor, která se koná každou neděli. Všichni zájemci o modlitbu jsou vítáni.

Nikodémova noc, Raspenava, 6. března 2020

Kostel Nanebevzetí Panny Marie, 18.00 hodin.

Každý první pátek v měsíci. Litanie, čtení z Písma svatého, tichá adorace, možnost přistoupit ke svátosti smíření, společná modlitba růžence a na závěr svátostné požehnání. Nikodémova noc je především setkáním s Ježíšem v eucharistii - tehdy totiž můžeme dostat odpovědi i na to, co se zdá být temné v našem životě, jako Nikodém, který v noci přišel za Ježíšem, aby se ho zeptal (srov. Jan 3,1-21).

www.nikodemovanoc.cz, www.farnost-hejnice-raspenava.netstranky.cz

Eucharistická pouť za kněžská a řeholní povolání, Doksany, 6. března 2020

Klášterní kostel Narození Panny Marie, 19.30 hodin.

Každý první pátek v měsíci se v klášterním kostele v Doksanech koná eucharistická pouť za kněžská a řeholní povolání. Od 19.30 hodin modlitba růžence, ve 20.00 hodin mše svatá, poté adorace, eucharistický průvod a svátostné požehnání.

Nešpory v katedrále, Litoměřice, 8. března 2020

Katedrála sv. Štěpána, 17.00 hodin.

Katedrální kapitula u sv. Štěpána v Litoměřicích zve na společnou modlitbu nešpor, která se koná každou neděli. Všichni zájemci o modlitbu jsou vítáni.

Výstava Litoměřice, do 8. března 2020

Na rozhraní času – Litoměřický biskup Emanuel Arnošt z Valdštejna

Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích Vás zve na závěr výstavy, která se koná do 8. března 2020.

Výstava Litoměřice, do 8. března 2020

Cranach a severozápadní Čechy

Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích Vás zve na závěr výstavy, která se koná do 8. března 2020.

Poutní mše sv. ke cti Panny Marie, Mariánské Radčice, 13. března 2020

Poutní kostel Panny Marie Bolestné, 16.00 hodin.

Vždy 13. dne v měsíci. Pokud vychází 13. na neděli, koná se tato bohoslužba v sobotu 12.

Více o poutním místě na www.maria-ratschitz.de

Úvod do kontemplativní modlitby, Hejnice, 13.–15. března 2020

Klášter Hejnice. Seminář věnovaný teorii a intenzivní praxi tiché modlitby. Seminář povede P. Ignác Majvald OFM. Blíží informace a přihlášky na www.klasterhejnice.cz nebo tel. číslo 736 411 807.

Nešpory v katedrále, Litoměřice, 15. března 2020

Katedrála sv. Štěpána, 17.00 hodin.

Katedrální kapitula u sv. Štěpána v Litoměřicích zve na společnou modlitbu nešpor, která se koná každou neděli. Všichni zájemci o modlitbu jsou vítáni.

Přednáška „Život a dílo Františka Fišera“, Muzeum Děčín, 18. března 2020

budova muzea, Děčín, 17.30 hodin.

Přednáší Josef Hák, který životopis P. Františka Fišera zpracoval také jako téma své diplomové práce.

Postní TAMMÍM 2020 - duchovní víkend, Praha, 20.–22. března 2020

Arcibiskupský seminář, Praha

Tradiční duchovní víkend pro mladé muže, tentokrát na téma „Učit se od Mistra“. Setkání pro všechny mladé muže ve věku od 15 do 30 let. Akce se bude konat v termínu od 20. do 22. března 2020.

Více informací na www.seminar-praha.cz, e-mail: tammim@signaly.cz.

Nešpory v katedrále, Litoměřice, 22. března 2020

Katedrála sv. Štěpána, 17.00 hodin.

Katedrální kapitula u sv. Štěpána v Litoměřicích zve na společnou modlitbu nešpor, která se koná každou neděli. Všichni zájemci o modlitbu jsou vítáni.

Děkovná mše svatá – requiem, Hejnice, 29. března 2020

Klášter Hejnice. 15.00 hodin.

Za členy rodů Gallasů a Clam–Gallasů. Hlavním celebrantem bude R.D. Heinrich svobodný pán Doblhoff – Dier, Arcidiecéze Vídeň. Hudební doprovod Chrámový sbor od svatého Antonína v Liberci, na varhany doprovodu Mgr. Martin Grobár, Ph.D.

Nešpory v katedrále, Litoměřice, 29. března 2020

Katedrála sv. Štěpána, 17.00 hodin.

Katedrální kapitula u sv. Štěpána v Litoměřicích zve na společnou modlitbu nešpor, která se koná každou neděli. Všichni zájemci o modlitbu jsou vítáni.

Aukce pro Hospic, Litoměřice, 31. března 2020

Hrad Litoměřice, 18:00 hodin.

Umění pomáhá! Benefiční aukce pro Hospic sv. Štěpána v Litoměřicích se koná již po sedmé v Hradu Litoměřice. Umělci pomáhají – pomáhejte s nimi.

55. Diecézní setkání mládeže, Litoměřice, 3.–4. dubna 2020

Litoměřice

Motto: „Mládenče, pravím ti, vstaň.“ (srov. Lk 7,14)

Přihlašování a další informace na: www.dcmi.cz

Pořádá Biskupství litoměřické – Diecézní centrum pro mládež a MATĚJ z. s.

Koncert, Mladá Boleslav, 14. dubna 2020

Kostel Nanebevzetí Panny Marie, 19.00 hodin.

Účinkují Aleš Bárta - varhany, Jan Thuri - hoboje, Jakub Hrubý - zpěv.

Změna programu vyhrazena.

Společenství z Křešic u Litoměřic spolu s místním duchovním správcem P. Jaroslavem Strážem zve všechny, kdo chtějí adorovat a prožívat mariánsky laděný modlitební program, na **pravidelné sobotní celonoční adorace**, které se konají **každou sobotu od 19.30 hod. do ranních hodin** v křešickém kostele sv. Matouše.

Do Křešic existuje, kromě příjezdu po silnici, také dobré vlakové spojení.

NAKLADATELSTVÍ A KNIHKUPECTVÍ PAULÍNKY

On-line knihkupectví: www.paulinky.cz

Objednávky: objednavky@paulinky.cz

Jungmannovo náměstí 18

110 00 Praha 1

Tel.: 224 818 757

Anna Mátiková FSP

Křížová cesta pro uspěchané

Tato křížová cesta chce dodat odvahu a chuť k modlitbě těm, kteří si na pobožnost křížové cesty se všemi náležitostmi z různých důvodů netroufají.

brož., 40 s., 45 Kč

Michal Zamkovský

Sedm kroků k dobré zpovědi

Kniha *Sedm kroků k dobré zpovědi* není jen zpovědním zrcadlem či seznamem hříchů, kterých se dopouštíme, ale především praktickým pomocníkem, jakousi „duchovní mapou“, která nám ukazuje, jak se vrátit zpět k milosrdnému Otci. Průvodcem na této cestě je známý slovenský redemptorista Michal Zamkovský. Svěží, a přitom hlubokým způsobem vysvětluje v sedmi bodech základní atributy dobré zpovědi: jak si uvědomit svou hříšnost a velikost Boží lásky, jaký je pravý význam zpovědi, co obnáší dobrá příprava nebo jak dosáhnout dokonalé lítosti. Dále nabízí návod na prožití zpovědi jako setkání s milujícím Otcem, popisuje, o čem má být kající skutek a jak vykročit do života po dobré zpovědi.

brož., 72 s., 125 Kč

Jacques Philippe

Hledej pokoj a zůstaň v něm

Bůh je Bohem pokoje. Vzpomeňme si na zkušenost proroka Eliáše: Bůh nebyl ani ve vichru, ani v zemětřesení, ani v ohni, ale „v tichém a jemném vánku“ (srov. 1 Král 19,12).

Často se zneklidňujeme a chceme všechno vyřešit sami, ačkoli by bylo účinnější zůstat pokojně před Božím pohledem a nechat jej jednat, s moudrostí a mocí nekonečně větší, než je ta naše. „Neboť toto praví Panovník Hospodin, Svätý Izraele: „V obrácení a ztišení bude vaše spása, v klidu a důvěře vaše vítězství“ (Iz 30,15). Kniha vychází v novém překladu Kateřiny Lachmanové.

brož., 104 s., 129 Kč
3. vydání

Angelo Scarano

Jak přečíst Bibli za jeden rok

Přečíst celou Bibli je skvělý záměr, ale nikoli snadný. Proto nabízíme drobnou pomůcku – promyšlený „plán četby“ na jeden rok: s jeho pomocí snáze vytrváme a získáme tak plastičtější a ucelenější pohled na biblické poselství.

brož., 24 s., 35 Kč
3. vydání

Přehled sbírek konaných v litoměřické diecézi v roce 2020

číslo účtu: 1002148329/0800

Termín	Účel sbírky	variabilní symbol
19. 1. 2020	Na diecézní školství	911 112
23. 2. 2020	Svatopetrský haléř (nejbližší neděle svátku Stolce sv. Petra)	379 113
15. 3. 2020	Na pojištění diecéze	911 222
10. 4. 2020	Na Svatou zemi (pokladnička u Božího hrobu)	379 114
24. 5. 2020	Na TV Noe (7. neděle velikonoční)	379 116
27. 9. 2020	Na Charitu (v blízkosti svátku sv. Václava)	
18. 10. 2020	Na misie (předposlední říjnová neděle)	379 118
15. 11. 2020	Den Bible (33. neděle v mezidobí)	379 140
26. 12. 2020	„Svatoštěpánská koleda“ – na bohoslovce	911 121

55. DIECÉZNÍ SETKÁNÍ MLÁDEŽE

Termín: 3.–4. dubna 2020

Místo konání: Litoměřice

Motto: „Mládenče, pravím ti, vstaň.“ (srov. Lk 7,14)

Přihlašování a další informace na: www.dcm.cz
Pořádá Biskupství litoměřické - Diecézní centrum pro mládež a MATĚJ z. s.

Radio Proglas je možné v litoměřické diecézi naladit na frekvenci **97,9 FM z Ještědu**. Vysílání rádia můžete najít také v nabídce kabelových společností po celém území naší republiky, naladit prostřednictvím internetu nebo skrze satelit. Informace najdete na www.proglas.cz. Jestliže máte zájem dostávat zdarma podrobný program vysílání Proglasu přímo do vaší e-mailové schránky, stačí o něj požádat na adrese redakce@proglas.cz.

V týdnu zařazujeme **modlitbu růžence – v pondělí** (radostný) a **ve středu** (slavný) v **18.00**, a **v úterý** (bolestný), **ve čtvrtek** (světla), **v pátek** (bolestný) a **v sobotu** (slavný) **od 22.30**.

K modlitbě **Korunky k Božímu milosrdenství** se můžete připojit každý pátek (kromě prvního v měsíci) v 15.10. O prvním pátku v měsíci se můžete připojit k modlitbě **Křížové cesty** nebo **Litanií**.

K **modlitbě ranních chval** se můžete připojit každý všední den po šesté hodině, o víkendu a ve svátek po půl sedmé. **Nešpory** zachytíte denně po 21. hodině.

Deník **Jak se vám líbí** vysíláme ve všední dny od 19.15 a v sobotu od 15.15. V březnu se můžete těšit například na tyto osobnosti: kontrabasista a skladatel Jaromír Honzák o albu *Hard to Understand* (pondělí 2. března), skladatel Jaroslav Šimíček o albu *Putování zemí Ra* (úterý 3. března), skladatelka a hudebnice Laurie Anderson (středa 4. března), sardinský trumpetista Paolo Fresu (čtvrtek 5. března), producent Dan Harper o projektu *Invisible System* (pátek 6. března). Podrobnosti o našem hudebním programu jsou k dispozici na www.hudba.proglas.cz. Rok za rokem letí čím dál rychleji, věk stále přibývá a z jednotek se stávají desítky. Děťství střídá mládí, rodičovství, babičkovství a dědečkovství. S redaktorkou Klárou Beránkovou se můžete společně ohlédnout, které období našeho života bylo nejkrásnější. **Noční linku** vysíláme v pondělí 16. března od 22.30.

Dobrá smrt je termín, o kterém se dnes velmi často mluví. Co ale znamená? Co můžeme udělat proto, abychom lidem odchod z tohoto světa usnadnili? A je smrt stále ještě tabu? Odpovědi nabídne PhDr. Martin Loučka, PhD., ředitel Centra paliativní péče, psycholog, odborný asistent na oddělení lékařské psychologie 3. LF UK v pořadu *Mezi slovy* ve čtvrtek 19. března od 9.00.

Lapbook je něco mezi knížkou, kapsářem a sběratelským albem. Je to výborná učební pomůcka, kterou aktivně tvoří samy děti s učitelem na základě připravených podkladů. Díky ní se učivo dětem vstírá a téma prohloubí tvořivým způsobem. Právě takhle zpracoval biblické Desatero tým, který pracuje i na tvorbě časopisu *Duha* a lapbook Desatero představí Kafemlyněk v úterý 31. března od 9.00.

Z veřejného diáře

Mons. Jana Baxanta, litoměřického biskupa

- 01. 03. - 08. 03. Exerciie biskupů, Hejnice
- 16. 03. 18:00 - 20:00 hod. Požehnání poutníků do Svaté země, Praha
- 17. 03. 10:00 - 14:00 hod. 20 let Charity, Most
- 19. 03. 17:30 - 18:30 hod. Návštěva Arcibiskupského semináře, Praha
- 31. 03. 14:00 - 16:00 hod. Kolegium KT, Praha
- 09. 04. 09:00 - 13:00 hod. Missa Chrismatis, Litoměřice

Mons. Martina Davidka, generálního vikáře

- 01. 03. - 06. 03. Exerciie, Litoměřice
- 06. 03. 15:00 - 17:00 hod. Destinační agentura - správní rada, Litoměřice
- 13. 03. 10:00 - 11:00 hod. Přednáška pro seniory - Charita, Litoměřice
- 14. 03. 12:00 - 16:00 hod. Mše za Rudolfa Strimpla, zakladatele českého jahodářství, Vidhostice
- 24. 03. 10:00 - 14:00 hod. Kněžská rada, Litoměřice
- 24. 03. 16:00 - 18:00 hod. Ekonomická rada, Litoměřice
- 26. 03. - 27. 03. Konference, Görlitz
- 03. 04. - 04. 04. Účast na Diecézním setkání mládeže, Litoměřice
- 09. 04. 09:00 - 13:00 hod. Missa Chrismatis, Litoměřice

Diář aktuálně na www.dltm.cz

PŘEDPLATNÉ

Diecézní časopis Zdislava

- v roce 2020 vyjde pět čísel
- cena 1 ks je 30 Kč

Časopis si můžete buď předplatit, nebo zakoupit přímo u vás ve farnosti.

Pokud nás kontaktujete, zašleme vám požadované číslo poštou.

Objednávky:

- písemně na adrese: Redakce Zdislava, Dómské náměstí 9, 412 88 Litoměřice
- e-mailem na zdislava@dltm.cz
- telefonicky na +420 734 871 023

PŘEDPLATNÉ

Zdislava – časopis litoměřické diecéze

Vydavatel: Biskupství litoměřické. **Adresa redakce:** Biskupství litoměřické – diecézní časopis Zdislava, Dómské náměstí 9/9, 412 88 Litoměřice (zdislava@dltm.cz).

Za obsah časopisu odpovídá Mons. Martin Davídek (davidek@dltm.cz). **Odborná spolupráce:** PhDr. Ondřej Bastl. **Redakce:** Dominik Faustus (faustus@dltm.cz).

Grafická úprava: StudioLinka. **Tisk:** Tisk Horák, a.s., Ústí nad Labem. **Objednávky a distribuci** zajišťuje Biskupství litoměřické (zdislava@dltm.cz), tel. +420 734 871 023.

Nevyžádané příspěvky nevracíme. Redakce si vyhrazuje právo na neuveřejnění nebo zkrácení příspěvků. Registrace MKČR E7397. ISSN 1211-3042 © Biskupství litoměřické

**Řádový slib složil salesián spolupracovník
Robert Kotyšan**
1. února 2020 Světec u Bíliny

**Kněží dvou vikariátů uctili
ostatky sv. Zdislavy
v katedrále sv. Štěpána**
12. února 2020 Litoměřice

Setkání katechetů litoměřické diecéze
15. února 2020 Jablonné v Podještědí

**Zahajovací mše svatá - XIV. ročník
Evropského šampionátu kněží ve futsalu**
17. února 2020 Praha

*Detail z korouhve se sv. Zdislavou
a Pannou Marií Růžencovou
z kostela sv. Jakuba
v Litoměřicích.*

Foto: Ivan Rendl

